

Štev. 37.

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1906, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879.

Chicago, Ill. 12. septembra 1913.

Kdor ne misli svobodno, se ne mora
boriti za svobodo!

Leto XII.

Razgled po svetu.

AVSTRO-OGRSKO.

Dunaj. — Grški nadškof Bogdanovič, ki je v Karlovcu za metropolitano ogrske dežele, se je 5. t. m. izgubil v kopalnici Gastein, kjer se je lečil.

Rešila ekspedicija, ki je v planinah iskala nadškofa, se je vrnila brez da bi ga našla.

Dunaj. — Desettisoč Zionistov, ki zastopa židovska društva iz vseh delov sveta, so 7. t. m. slavili spomin ob grobu Theodora Herza. Spreved je bil silno imponen ter je trajal 2 uri, predno so mimo groba korakali.

Dunaj. — Veliko pozornost zbujajo poročila iz Zagreba, po katerem je preiskava radi zavrtnega napada na kraljevega komisarja barona Škerliča, dognala, da je bil tudi nameravan atentat na prestolnaslednika nadvojvoda Frana Ferdinanda.

Akoravno napadalec, študent Stefan Titzig vedno trdi, da ni niti nobenega skrivca, so vendar osumljenega dijaka Alinoviča zaprli. Pri hišni preiskavi so našli pisma, iz katerih je razvidno, da bi se pri prvi priložnosti imel izvršiti atentat na nadvojvoda prestolonaslednika.

To bo imelo za posledico, da bodo odslej dijaki v Zagrebu strogo nadzorovani.

Nemčija.

Berlin. — K razširjajoči vesti, da so Zdr. države zbrisale 15 odstotno carino na inozemske knjige, se dodatno poroča, da vest še ni uradno potrjena, toda ni nobenega dvoma, da bi se takšna carina vzdržati mogla.

Berlin. — Nemška vlada je določila 800.000 markov za nakup radiuma v zdravilne svrhe ter je en gram že kupila, ki stane 350.000 markov.

Sigmaringen. — Predvečer poroke ex-kralja Manuela Portugalskega s princezino Augusta Viktorije von Hohenzollern, je bil v gradu Sigmaringen velikanski banket. Cerkevna poroka se je vršila v dvorni kapeli po kardinalu Nette, bivši nadškof in patriarh Lizbone. Nedeljo pred poroko so bili okliči, v katerih so bili navedeni vsi častni naslovi in tudi "veličanstvo". (Op. ur. "Veličanstvo" brez dežele in brez podanih. Sicer pa so naslovi ceno in Nemece pravi: "Titel ohne Mittel".)

Italija.

Rim. — Trupe in policaji so stražili ceste, po katerih so korakali katoliški atleti v sv. Petra cerkev. Pri maši so bili v cerkvi San Giovanni di Laterano.

Nameravano parado je policija prepovedala, ker je bilo bati protikerikalne demonstracije. Vzlic skrbnim odredbam za vzdržanje miru in reda, je vendar prišlo do manjših rabuk, v katerih so bili slišati kliči na eni strani "dolgo naj živi papež" in na drugi pa "naj živi svoboda misli".

Marčanje atletov do Petrove cerkve je trajal štiri ure, kjer so z zastavami korakali na dvorišče San Damaso. "Sveti oče" jih je kleče pričakoval.

Proti prepovedi parade, je protestiralo v obširnejšem članku vatikanske glasila "Osservatore Romano". V članku se navaja, da je prepoved napad na svobodo katoličanov. Med atleti so bili sobito pozivljani "sinovi svobodne Amerike, naj doma natančno popišete način svobode in neodvisnosti, katero italijanske postavne pripoznajo sveti stolci."

Špansko.

Madrid. — Kralj Alfons je 6 na smrt obsojene zločince pomilostil v dosmrtno ječo, med katerimi je tudi anarhist Rafael Sanchez Alletro, ki je 13. aprila poskusil kralja umoriti.

BEBELOV POGREB.

Pred enim dobrim letom je obiskal nemški cesar mesto Curich. Velika množica radovednežev je prodajala zija in izkazovala udanost nemškemu Mihelu. Dne 17. avgusta se je vršil v tem mestu pogreb Augusta Bebela. Nemški časniki sedaj poročajo, da je bilo pri pogrebu Bebela desetkrat toliko ljudstva kot pa takrat ko je bil cesar v mestu. Ko bi se bil pogreb vršil v Berlinu, to bi bilo toliko ljudstva zbranega, kot se nikdar prej in kar pomni nemška zgodovina.

Pri pogrebu je bilo navzočih nekaj nad 300 strokovnih in delavskih organizacij raznih narodnosti, zraven tega razne socijalistične organizacije iz vseh dežel in krajev Evrope in Amerike. Nad dvajset tisoč ljudi je korakalo za krsto in nič manj kot 500 žensk je nosilo vence pred krsto; pevski zbor, broječ 400 oseb je pel in veliko število raznih godb je igralo žalostinke. Karl Liebknecht, sin Bebelovega starega prijatelja je vodil spreved. Truplo umrlega je bilo zavito v stotine rdečih zastav. Bebel niso pokopali, njegovo truplo so sežgali.

Velikbritanija.

Manchester. — Letna konferenca "Trades Union Council" je 8. t. m. zaključila s soglasnim protestom proti "blaznemu oboroževanju" na vsem svetu in nadalje proti feldmaršal Robertovemu načrtu k obvezi vojaški službi. — Član parlamenta William Thorne, eden socialističnih voditeljev, je izjavil, "da ni niti za pol naprtnika razlike med Toriesi in liberalci glede pomnožitve oboroževanja in da je celo med delavskimi člani v parlamentu nekaj takih, ki glasujejo za oboroževanje, kadar pride to vprašanje na dnevni red." Ta izjava se je na znanje vzela s klici "sramota!"

Švica.

Genf. — Blizo Simplon prelaza ob švicarski-italijanski meji, sti bili najdeni brezglavi trupli dveh italijanskih hribolazcev.

Policija s pomočjo številnih planinskih vodij, išče manjkajoče glave.

Ker ni znakov, da bi bil izvršen roparski umor, tedaj je mnenje da sta umorjena žrtve "črne roke".

Rusija.

Petrograd. — Dvatisoč moških prebivalcev iz Kutanja ruske province istega imena se od 25. avgusta držijo v zajetju in sicer samo na polovični hrani. Policija hoče na ta način jetnike prisiliti, da izdajo morileca nekega policaja.

Prine Gelovani, kateri v dumi zastopa dotični distrikt, je pri ministru za notranje zadeve vložil oster protest proti grozovitemu početju. Stroga preiskava zadeve je uvedena.

Petrograd. — Od 30. avgusta so iz Kersona prijavljeni trije slučaji azijske kolere.

Mehika.

Washington. — Predsednik Wilson ni poskušal, da bi hotel podrobneje pojasnilo ob Huertovega odposlanca O'Shaughnessy, se li bo predsednik Mehike udal ameriškim pogojem, da se ne bo udeležil oktoberskih volitev. Celo stališče, ki ga zavzema mehiški predsednik napram Zdr. državam, je zelo zamotano in dvoumno.

Amerikanci vedno bežijo iz Mehike.

Pobratinstvo.

Iz Haaga poročajo, da se je ustanovila "ameriško-japonska Unija", kakoršna je bila že zdavno nameravana od ameriških in japonskih delegatov na svetovno mirovni kongresu, in sicer je ustanovljena po načinu "franco-ske-nemške Unije".

III. Glavno zborovanje S. S. P. Zveze se je pričelo.

NAD 65 DELEGATOV IN GLAV. ODBORNIKOV JE PRISOTNIH.

V ponedeljek ob osmi urizjutraj odprl je predsednik glavnega odbora S. S. P. Z. tretje redno zborovanje Slovenske Svobodomiselnne Podporne Zveze v Milwaukee, Wis. Na konvencijo je prišlo 54 delegatov in 10 odbornikov.

Iz poročil, katere smo prejeli v tem času uvidevamo, da na to konvencijo so poslala razna društva samo razsodne može, ki so se že pri svojih društvenih izkazali, da jim je dobrobit in napredek Zveze in njenih društev prva briga in če se smemo zanašati na ta poročila tedaj moramo odprto reči, da tretje zborovanje S. S. P. Z. bo eno najpomembnejših v zgodovini slovenskih podpornih organizacij v Ameriki.

Duh, ki veje med delegati in pooblaščenici raznih društev je svobodomiseln, napreden in kolikor je storila S. N. P. J. za razvoj bratstva, enakosti in socijalizma ravno toliko smemo sedaj pričakovati od S. S. P. Z., da bo storila ona, poleg dopolnitve njenega glavnega namena, za svobodomiselnost. Kar je bilo izpuščeno pri S. N. P. J., to bo dopolnjeno pri S. S. P. Z.

Iz poročil tudi povzamemo, da so delegati skoro enoglasni za združenje slovenskih podpornih organizacij. Jugoslovanski Kat. Jednoti, katere ima sedaj svoje glavno zborovanje v Pittsburghu so delegatje v Milwaukee sklenili enoglasno poslati pozdrav, ki se glasi dobesedno:

Slavna konvencija J. S. K. Jednote, Pittsburgh, Pa.

"Živi duh združenja in bodi zdrav slovenski rod!"

Konvencija S. S. P. Z.

Ta brzojavka očitno kaže, da delegatje S. S. P. Z. so za združenje in da bodo na to tudi delovali. In s tem se mi popolnoma strinjamo in zavežem delegatom čestitamo.

Prvi dan zborovanja sicer za Zvezo ni imel velikega pomena, ker na obeh sejah so bili storjeni samo pripravljalni koraki, to je pooblastila so bila pregledana, razni konvenčni odbori so bili imenovani, določil red seje in zasljaše poročil glavnih odbornikov. Konvenčne seje bo vodil poseben odbor, predsedoval bo M. V. Konda, del. Marn je podpredsednik in zapisničarji so: del. Smuk, Hočevan in Muhvič. Konvencija je sklenila, da se bo dal zapisnik vsake seje sproti tiskati in sicer v 1000 izvodih, tako da bo vsak delegat dobil eno kopijo in tudi vsako društvo. Konvenčni zapisnik bomo začeli priobčevati v celoti prihodnji teden.

V ponedeljek večer je bila povabljenega delegacija na njim v počast prirejeni banket, ki je bil nekaj velikanskega, veličastnega in nad vse razvedrilnega. Ta banket so priredila Milwaška društva št. 24, 50 in 111 S. S. P. Z. s sodelovanjem Tamburaškega del. soc. društva "Adrija", Pev. soc. zbora "Naprej" in Pevskega društva "Zvon", kateri vsi so izvršili svojo nalogo v največjo zadovoljnost navzočega občinstva.

Nastopili so tudi razni govorniki. Prvi je nastopil predsednik dr. št. 24, g. Krolnik, kateremu se je poznalo, da je umetnik dramatik in šaljivosti. Na pozdrav mu je odgovoril in se v imenu cele delegacije zahvalil gl. pred. sednik Anton Mladič. Govorili so še razni delegatje in odborniki kot: Kalan, Ermer, Hočevan in drugi, kateri so vsi svojo nalogo dobro rešili.

Žrtve vojne na Balkanu.

Sedaj v Macedoniji bivajoči dopisovalec "Corriere della Sera", ki je bil obšel vse glavne točke bojišč na Balkanu, je sestavil cene nitev izgub balkanskih držav, glede ljudi in denarja prve vojne, kakor sledi:

Bolgarija: 350.000 mož mobiliziranih, 80.000 mrtvih, 300 milijonov dolarjev stroškov.

Srbija: 250.000 mož mobiliziranih, 30.000 mrtvih, 160 milijonov dolarjev stroškov.

Grška: 150.000 mož mobiliziranih, 10.000 mrtvih, 70 milijonov dolarjev stroškov.

Črna gora: 30.000 mož mobiliziranih, 8000 mrtvih, 4 milijonov dolarjev stroškov.

Turčija: 450.000 mož mobiliziranih, 100.000 mrtvih, 400 milijonov dolarjev stroškov.

Približne številke druge vojne so sledeče:

Bolgarija: 60.000 mrtvih, 180 milijonov dolarjev stroškov.

Srbija: 40.000 mrtvih, 100 milijonov dolarjev stroškov.

Ako se k tem prištevajo umorjeni, žrtve kolere in drugih epidemij, tedaj znaša izguba ljudi najmanj 400.000 oseb in finančni stroški se cenijo na \$1.300.000.000.

Policijski načelnik ustreljen.

Guthrie, Okla., 7. sept. — Črnce Lon Green je danes ustrelil policijskega načelnika L. Muxlow in policaja J. H. Caldwell, ko sta izvrševala hišno preiskavo radi točenja opojnih pijač brez licence.

Velikanski požar.

Hot Springs, Ark. — Dne 5. sept. je tukaj izbruhnil požar, kateri je vse uničil na eno miljo dolžine in osem blokov širjave na vzhodnjem delu mesta.

Prizadete so velike trgovine, hoteli in javna poslopja. Če je kaj človeških žrtev, še ni znano. 2000 oseb je brez strehe. Med razdejanimi poslopji so tudi mestne naprave, kot razsvetljave, vodovod, elektrarna, okrajno sodišče, vseučilišče, Park, Moody, in Princess hoteli, St. Louis, Iron Mountain in Southern kolodvor in nje delavnice ter na stotine drugih hiš.

Ljudje, ki so bili ob požara prizadeti, se le malo rešili, ker se je ogenj z neznansko brzino širil. — Škoda znaša več milijonov.

Politično prednaznanilo.

Portland, Me., 8. sept. — Danes se je tukaj v tretjem kongresnem distriktu vršila nadomestna volitev, pri kateri je bil republikanski kandidat John A. Peters izvoljen z večino 553 glasov nad demokratskim nasprotnikom William A. Pattangall. Progressivni Edward M. Lawrence je bil tretji.

Pri volitvi predsednika v novembru lanskega leta je bilo razmerje glasov sledeče:

Wilson, dem. 14.692; Roosevelt, progr. 13.238; Taft, rep. 7.159 glasov.

Današnja volitev ima nastopnji izid:

Peters, rep., 15.106; Pattangall, dem. 14.553; Lawrence, progr., 6.187 glasov.

Delavske novice.

Štrajk v Calumetu, Mich.

Iz Calumeta, Mich., prihaja vest, da se nemore poravnati štrajk ondotnih rudarjev. Štrajkarji vsrajajo pri svojih zahtevah, a posestniki rudnikov zavracajo pogajanje s pristavkom, da delavci niso imeli nobenega poudara za stavko in da štrajk ni nič drugega, kot nekaj silomer. —

Kaj ne, to je dobro rečeno? — Toda vzemimo slučaj, da bi rudarji resnično mogli izhajati s svojimi starimi plačami in da so štrajk vprizorili, da pokažejo kapitalistom svojo moč. In kaj je potem pri vsem tem? Ako ima kapital pravico prijeti svoja podjetja in iste poljubno zopet zapreti, tedaj se tudi delavcem ne sme odvzeti pravica, da prenehajo delati in da s svojim delom poljubno razpolagajo. Delavec ni suženj! In ako si premogarski trusti, trusti mesa in vsi drugi trusti lastijo pravico, da cene najpotrebnejših živil poljubno kviško tirajo, potem ima tudi delavec pravico svojo delavno silo dražje prodati, kot je oholim kapitalistu ljubo.

In pri vsem tem je vprašanje, katero se sedaj pod obstoječim sistemom ne da rešiti; namreč vprašanje kedaj so še države z milico, s policaji in s roparskimi detektivji štitele delavce, če so kapitalisti zaprli svoja podjetja, ko so na tak način tudi stajkali? Ali smatra država na vsak način kapital za več vreden, kot je pa delavec? Ne! Delavec producira kapital, tedaj ima brezpogojno prednost!

Dokler se ne bo delavstvo zavezalo svojim pravic in svoje sile, toliko časa bo sužnjilo onemu, ki ga živi!

Štrajk je pričel s prelivanjem krvi.

St. Louis, Mo., 9. sept. — Petsto delavcev podjetja Commonwealth Steel Company v Granite City, Ill., je danes zastavkalo. I. rozemci, največ Rumunci, so se pod varstvom policije pririnjili, da zavzamejo prostore štrajkarjev. Posledica temu je bila, krvavi spopad pri katerem je bilo veliko ranjenih.

Začetkom so štrajkarji mirno hoteli vplivati na skabe, a ker ni bilo vspeha, so rabili silo. Uradniki so poklicali policijo, katera je dospela, ko je boj že bil v živahnem vršenju.

Štrajk je bil že delj časa pripravljen. Delavci so se ponovno pritožili, zaradi neznosnega ravnanja bossa v delavci, ter so zahtevali odpomoč; kar je pa bilo prezirano. Včeraj je bila delegacija tozadevno v glavnem uradu, toda je bila surovo zavrnjena; torej je bila sklenjena takojšnja stavka.

Kočljiva zadeva.

St. Louis, Mo. — Komptroler Bodenberger iz East St. Louis, je naznanil, da mu je na zagoneten način proč prišlo pet računskih knjig. Nekatere teh knjig, so imele biti predložene veliki poroti, ki bode preiskavala baje nečisto mestno gospodarstvo.

Vročina in suša.

Kansas City. — Države Missouri, Kansas in Oklahoma je ponovno obiskala neznosna vročina. Živo srebro kaže 100 stopinj in čez. Zvz. vremenski urad naznaja, da dežja še ni pričakovati kmalu. Otvoritev šol se je odgodela.

Zadeva Western Fuel Co.

San Francisco. — Zaradi preziranja sodišča, je zvezni sodnik Dooling obsodil Western Fuel Co. v denarno globo \$2000 ter odredil aretacijo kompanijskega tajnika Davida C. Nareross. Tvrdka se je branila predložiti svoje knjige veliki poroti, ki preiskuje imenovan tvrdko.

Zavedni delavci, proč od Calumeta!

Strah pred kaznijo.

Sullivan, Ill. — Nimrod Huff, mlad farmer in sin tukajšnjega pravdnika Rufusa Huff, je imel biti aretiran ker je pretil s smrtjo svoji nevesti. Ko se mu je približal šerif Fleming, ga je Huff s puško ustrelil, potem pa še sebe.

Velika škoda vsled neurja.

Nad Colorado Springs so se utrgali oblaki in povzročili škodo za \$100.000. Sadeži so silno trpeli in deželne ceste so tako poškodovane, da bo popravilo stalo veliko tisočev dolarjev. Najmanj petdeset rodbin je brez strehe in veliko ljudi je komaj smrti ušlo. Mnogo hiš na Colorado Ave. je stalo 3 do 5 čevljev pod vodo in veliko rodbin se je moralo umakniti na višavine.

Roosevelt svetovalec Sulzerja.

Albany, N. Y. — Col. Theodore Roosevelt je začasno odstavljenu guberniju Sulzer dal pismeni svet, "naj se popolnoma in odkrito izjavi glede proti njemu naperjenih obdolžitev."

"Vi ste dolžni sam sebi in onim, ki so Vas podpirali", pravi pismo med drugim, "da pri prvi priliki odgovorite obtožbam."

Gosp. Sulzer je pismo priobčil brez razloge; toda svet ekspresdnika hoče upoštevati šele med razpravami.

Thaw in njegova zadeva.

Coaticook, Kanada. — 15. t. m. bo Harry K. Thaw predstavljen kraljevemu prizivnemu sodišču v Montrealu.

Sodnik Gervais je izdal "habeas corpus" povelje, po katerem se ima Thaw takoj v Montrealu preljati.

Dva odvetnika sta v Montrealu vložila v prilog begunca dvojno vlogo in sicer — "habeas corpus-razpravo" in pa da se prepove, da bi izselniški urad izgnal Thawa. Da se je ta ukaz takoj izvršil, najet je bil — posebni vlak, s katerim se je peljal dotični sluga, ki je v Coaticook dostavil odredbo višjega sodišča.

Lopov Orchard.

Boise, Idaho. — Harry Orchard, morilec gubernerja Franka Steunenberg in državna priča v pravdi proti Haywood, Moyer in Pettibone, kateri je bil obsojen na vislice, toda v dosmrtno ječo pomiloščen kot plačilo za njegov trud, da bi bil omenjene tri delavske voditelje spravil na vesala, je sedaj vložil prošnjo za pomiloščenje. — Ker je lopov postal pobožen, podpira prošnjo metropolitanska cerkev v Waukesha, Wis., katera nabira podpise v to svrhu.

Sumljivo blago.

New York. — Carinski uradniki so pridržali 20 kočevov, katere je iz Evrope kot prtljago seboj pripeljal gospa Frank B. Wiberg, žena bivšega pomožnega tajnika za trgovino in delo. Carinski uradniki so našli, da se je zgodila "pomota" pri napovedi glede vrednosti vsebine prtljage.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

Za \$ 10.20	50 kron
Za \$ 20.45	100 kron
Za \$ 40.90	200 kron
Za \$ 81.80	400 kron
Za \$ 102.25	500 kron
Za \$ 204.00	1000 kron
Za \$ 407.00	2000 kron
Za \$ 1017.00	5000 kron

Poštarna je všteta pri teh svotah. Doma so nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto hranilni urad v 11. do 12. dneh. Denarje nam poslati je najprilicneje do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortland St., New York
104 St. Clair ave., N. E., Cleveland, O.

Roman iz časov
francozke revolucije

Spisal
Alks. Dumas star.

VITEZ IZ RDEČE HIŠE.

(Le chevalier de Maison Rouge)

I.

Neznanka.

"Ah! občani, občani," je vskliknil Lorin, "mi se še spremljam!" "Kregajte se ali ne, pri bogu, to nam je vseeno. Mi smo pravi republikanski vojaki, in medtem, ko boste vi patrolirali po ulicah, bomo mi prelivali kri na meji."

"Pazite, da je ne boste prelivali že med potom, občani. To se vam zna zgoditi, ako ne boste bolj uljudni, nego ste."

"Uljudnost je aristokratska čednost, a mi smo sanskiloti*", so odvrnili prostovoljci.

"Ne govorite vendar o teh stvarih pred damo," je opomnil Lorin. "Morda je Angležkinja."

Na to se je galantno obrnil k dami rekoč: "Ni se Vam treba jeziti nad tem mojim domnevanjem, moja lepa, nočna ptičica."

Citiral je na to neko pesem, v kateri pesnik opeva Anglijo.

"Ah, ti se izdajaš," je rekel poveljnik prostovoljcev, "ti si čestilec Pittov, ki je bil plačan od Anglije, ki je..."

"Tiho," je odvrnil Lorin, "ti ne razumeš ničesar o poeziji, prijatelj; raje hočem govoriti s teboj v prozi. Čuj! Mi smo krotki in potrpežljivi vojaki narodne garde, pravi otroci Pariza, kar pomenja, da znamo takoj udariti, ako nam je kdo razgrel kri."

"Madame," je rekel Maurice, "vidite, kaj se dogaja in lahko tudi uganete, kaj se še zgodi. V petih minutah se bo kralo deset ali dvanajst ljudi radi Vas. Ali je zaveda, za katero so se zavzeli Vaši zaščitniki, vredna krvi, ki se ima prelivati?"

"Gospod," je odgovorila neznanka in sklenila roki, "povedati Vam hočem samo nekaj: če dovolite, da me aretirajo, potem nastane iz tega zame in za druge tak nesreča, da bi Vas raje prosila: prebodite mi z orožjem sree in vrzite moje truplo v Seino."

"Dobro, moja dama," je odvrnil Maurice, "jaz jemljem vse nase."

Spustil je roki lepe neznanke, ki sta doslej počivali v njegovih. "Občani," je rekel narodnim gardam, "kot vaš častnik, domoljub in Francoz, vam velim, da ščitite to žensko. In če te kanalje zinejo samo enkrat, Lorin, takoj bajonete v roko!"

"Pripravite orožja!" je ukazal Lorin.

"Moj bog, moj bog," je zavpila neznanka, se zavila v kapuco in se naslonila na obeestni kamen. "Moj bog, obvarujte ga!"

Prostovoljci so se skušali braniti. Nekdo je ustrelil s pištolo, katere kroglica je prodrila Mauriceev klobuk.

"Križajte bajonete," je zapovedal Lorin. "Ram plan, plan, plan, plan, plan, plan."

V temi je na to sledil trenotek boja in zmešnjave, med katero je padlo par strelcev. Čuti je bilo tudi vsklikov in kletvic. Na bližnjih hišah sta se odprli samo dve ali tri okna, ki so se ravnatoko hitro zopet zaprla.

Prostovoljci so bili v manjšini in slabše oboroženi, zato so bili takoj premagani. Dva sta bila težko ranjena, štirje drugi so bili kakor pritrjeni na steno, vsak z bodalom v prsih.

"Tako," je rekel Lorin, "sedaj upam, da boste ponižni, kakor jagnjeta. A ti Maurice, odvedi to žensko na mestno stražnico. Ti si odgovoren zanj." "Da," je odvrnil Maurice in pripomnil bolj tiho:

"Kaj je pa s parolo?" "Ah, vruga," je rekel Lorin in se popraskal za ušesa, "da, parola... stvar je taka..."

"Torej povej mi jo?" je odvrnil Maurice.

"Takoj ti jo povem; samo dovoli, da prej opravim s temi junaki tukaj. Predno pa te zapustim, ti hočem dati dober nasvet."

*) Sans-cullottes (brezhladni): najbolj radikalna stranka revolucije, ki so jej pripadali najnižji sloji.

"Dobro, počakam."

Lorin se je vrnil k prostovoljcem, ki so še vedno imeli v oblasti narodne gardiste, in dejal: "Imate torej dovolj?"

"O ti pes, ti girondist*!" je odgovoril poveljnik.

"Motiš se, ljubi prijatelj," je odvrnil Lorin mirno, "mi smo boljši sanskiloti, nego ti. Spadam k termopiskemu klubu, ki mu, kakor upam, ne boš odrekal patriotizma. Pustite občane, naj odidejo," je nadaljeval Lorin, "oni ne dvomijo o ničemer."

"Raditega ni nič manj resnično, da je ta ženska sumljiva..."

"Ko bi bila sumljiva, bi bila med bojem ubežala, mesto da bi bila čakala tu, kakor vidiš sedaj po končani bitki!"

"Hm, precej resnice je na tem, kar pravi ta občan," je pripomnil neki prostovoljec.

"Sicer se izvem, saj jo odvede moj prijatelj na stražnico, mi pa pojdemo med tem pit na zdravje domovine!"

"Kaj, pit pojdemo?" je vprašal poveljnik.

"Seveda, jaz sem grozno žejen. Poznam neko prijetno pivnico na oglu rue (Rue-ulica) Thomas-du-Louvre!"

"Eh, zakaj nisi takoj povedal tega, občan? Zelo neprijetno nam je, da smo dvomili o tvojem patriotizmu; y dokaz objemimo se v imenu domovine in zakona!"

Prostovoljci in gardisti so se objemali z navdušenjem. Bili so pač časi, ko so si ljudje ravnatoko radi padali okoli vratu, kakor za vrat.

Med tem, ko so prostovoljci in gardisti korakali roko v roki v smeri proti place Palais d'Egalite (trg palače enakosti), je pristopil Lorin k svojemu prijatelju rekoč:

"Maurice, obljubil sem ti dober nasvet; tu ga imaš. Pojdi raje z menoj, mesto da ščitiš to občanko in se tako izpostavljaš nevarnosti. Zdi se mi sicer krasna, a zato nič manj sumljiva, kajti krasne ženske, ki se potepajo opolnoči po pariških ulicah..."

"Gospod," je vskliknila ženska, "lepo Vas prosim, nikakor me ne sodite po zunanosti!"

"Najprvo ste rekli 'gospod', kar je od Vaše strani velika napaka, kajne, občanka? Ah glejte, zdaj Vas še jaz vikam."

"Da, dobro, občan, dovoli svojemu prijatelju, da izvrši dobro delo in me spremi domov."

"Maurice, Maurice," je pripomnil Lorin, "ti se preveč izpostavljaš nevarnosti."

"Ljubi Lorin," je odvrnil Maurice, "bodimo pravični. Ali je dobra patriotinja*", ali pa kaka aristokratinja. Ako je aristokratinja, nimamo prav, da jo varujemo; ako je pa dobra patriotinja, potem je naša dolžnost, da jo obvarujemo pred nevarnostjo."

"Odlóči se za eno ali drugo, prijatelj, toda takoj!"

"Dobro, povej sedaj parolo!" "Ali je ne boš zlorabil?"

"Ne, obljubljam ti, prisegam."

"No, povem ti jo. Parola se glasi:

Galijska in Lutejska."

"Občanka," je rekel Maurice. "Sedaj sem Vam na razpolago. — Hvala, Lorin."

"Srečno pot!" je pripomnil slednji in mrmral zvest svojemu ankreontskemu ukusu:

Lenora, poznala si greh, Ki rožnat je bil in lep.

Zato zagrešila si ga, Ker je skrivna ti bila je želja

Na dnu srea. Povej, ali res je bil tak grozan?

Viktorjeva ulica.

III.

Ko je bil Maurice sam s to mlado žensko, je prišel za trenotek v zadrego. Strah, da bi ga očarala,

*) Girondisti-pristaši bolj zmerne stranke, ki ni še pretrgala vseh zvez s kraljem.

**) Patriote so se imenovali pristaši revolucije v nasprotju z aristokrati, katere so smatrali za izdajalce, ker so hoteli vspostaviti kraljestvo.

privlačnost te divne lepote, neko nedoločeno, notranje očitjanje, ki je tožilo njegovo republikansko vest: vse to ga je za trenotek zadrževalo, da bi ji ponudil roko.

"Kam greste, občanka?" jo je vprašal.

"Ah, gospod daleč, v smeri Jardin des Plantes (vrt rastlin)."

"Dobro, pojdiva!"

"Ah, moj bog," je rekla neznanka, "vem, da Vas nadlegujem, gospod; ampak verujte mi, da bi ne izrabljala Vaše plemenitosti, ko bi me ne bila zadela ta nezgoda in bi ne bila nevarnost za-me tako velika."

"Ali moja dama!" je vskliknil Maurice, ki je, občevaže ž njo pozabil na način govorjenja, kakor ga je predpisovala republikanska šega in je zopet jel govoriti po prejšnjem načinu, "kako to, da se nahajate ob tej uri na pariških ulicah?"

"Saj sem Vam že povedala, gospod. Šla sem bila na obisk v Faubourg du Roule. Zapustila sem dom opoldne, ne da bi bila vedela, kaj se godi, in vrnila sem se ravnatoko. Ves svoj čas sem prebila v neki nekoliko oddaljeni hiši."

"Da," je zamrmral Maurice, "bili ste gotovo v kakem skrivališču aristokratov. Priznajte občanka, da se mi na tihem smeje, ker Vam nudim pomoč, za katero ste me prosili."

"Jaz," je vskliknila, "zakaj pa?"

"Seveda, saj vidite, kako Vam služi za voditelja republikanec. In glejte, ta republikanec izdaja svojo stvar. Tako je."

"Ampak občan," je rekla občanka živahno, "vi se nahajate v zmoti, jaz ljubim republiko ravnatoko kakor Vi."

"Torej občanka, če ste dobra patriotinja, se Vam ni treba ničesar bati. Od kje prihajate?"

"Oh, prosim Vas, gospod!" je rekla neznanka.

V tem "gospodu" se je skrival tako globok in nežen izraz sramežljivosti, da si je Maurice dejal sam sebi: Ta ženska prihaja gotovo s kakega ljubavnega sestanka. In ne da bi bil vedel zakaj, je čutil, kako mu je postajalo težko pri srečanju. Zaglobil se je v molk.

Ko sta oba nočna sprehajaleca dospela v rue de la Verrerie, potem, ko sta bila srečala tri ali štiri patrolje, ki so ju s pomočjo parole vse pustile dalje, sta naletela na častnika, ki jima je delal težkoče. Vprašal je, kdo da je občanka. "Sestra moje soproge", je odgovoril Maurice, na kar ju je častnik pustil dalje.

"Vsi ste torej poročeni, gospod," je šepnila neznanka.

"Ne, moja dama; kako to?"

"Zato, ker bi me bili lahko predstavili naravnost kot svojo soprogo," je rekla smejoč se.

"Gospa," je odvrnil Maurice, "beseda 'soproga' je sveta beseda, ki se ne sme zlorabljati in jaz nimam časti Vas poznati."

Sedaj je tudi neznanka postajala težko pri srečanju. Jela je korakati hitreje, čimbolj se je bližala cilju. Prišla sta že na obrežje Saint Bernard; tedaj je neznanka zopet spregovorila:

"Gospod, rešili ste me iz največje nevarnosti, v kakoršnji sem se kdaj nahajala. Hvalažna Vam bom za to vse življenje," je rekla.

"Ne zahtevam toliko od Vas, moja dama; bodite raje manj hvaležni in povejte mi v tem trenutku svoje ime."

"Ne, nikoli!" je vskliknila neznanka.

"Potem pridete v zapor."

"Pripravljena sem na vse. Povedati moje ime, bi bilo izdajstvo."

"Rekel sem Vam že, da sem moral radi Vas igrati kot republikanec čudno ulogo."

"Vi igrate vlogo plemenitega človeka. Našli ste ubogo žensko, ki so jo žalili. A vi je ne zaničujete, da-si je iz priprostege ljudstva, in da je ne bodo žalili znova, jo vodite v njeno ubožno predmestje, kjer stannje: to je vse."

"Da, navidezno imate prav; to bi si bil lahko mislil, ko bi vas ne bil videl, ako bi vi ne bili govorili z menoj; toda vaša lepota, vaš način govorjenja izdajata, da ste plemenita dama; ravno ta vaša finost v nasprotju z vašo obleko in tem ubožnim predmestjem, mi do-

Severove Praški zoper glavobol in nevralgijo

Severa's Wafers for Headache and Neuralgia

se rabijo že več let za odpravo vsakovrstnih glavobolov.

Cena 25 centov.

NEPREBHVA

je najbolj navadna želodčna neprilika

Severov Življenski balzam

(Severa's Balsam of Life)

podeli hitro olajšbo v slučajih neprebave s tem, da pomnoži izločevanje prebavnih sokov. O- krepi celli ustroj. Cena 75 centov.

NESPEČNOST

naredi človeka trudnega in nervoznega.

Severov Nervoton

prežene nespečnost, odpravi nervoznost ter s tem tudi prežene utrujenost. Cena \$1.00

Na prodaj so vseh lekarnah. Zahtevajte Severova Zdravila in ne vzemite drugih. Ako jih ne morete dobiti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,

NEW YORK, N. Y.

Pošilja

DENARJE

v staro domovino

potom c. kr. poštne

hranilnice na Dunaju; hitro

in ceno.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,

CLEVELAND, O.

Prodaja

PAROBRODNE

LISTKE

za vse prekmorske

parobrodne družbe po izvirnih

cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

VABILO

na veliko veselico, katero priredi

dr. „Slavija“ št. 1. S. N. P. J.

prigodom desetletnice svojega obstanka

DNE 5. OKTOBRA 1913

v Pilsen Auditorium, 1661 Blue Island ave., blizu 18. ceste, Chicago, Ill.

ZAČETEK TOČNO OB 2. URI POP.

VZPORE:

1. Korakanje po sosednjih ulicah.
2. "Pozdrav", govori predsednik druž. "Slavija", brat Matija Kure.
3. "Slavnostna zmaga", deklamira gđc. Rozi Raček.
4. "Veteranom", govori preds. S. N. P. J., oziroma njegov pooblaščenec.
5. "Hej Slovani!", igra godba "Sokol".
6. Prosta zabava, šaljiva pošta in ples do 7. ure zvečer.

Drugi del: — Začetek ob 7. uri zvečer.

1. "Serenada", poje Slovenski Pevski Zbor "Slovan" iz So. Chicago, Ill.
2. "Življenje ni praznik", deklamira gđc. Helena Cvenkel.
3. Slavnostni govor, govori I. Žvanut in J. Verščaj.
4. "Mornar", deklamira G. F. Škof.
5. "Pogled v nedolžno oko", igra na piščalko G. F. Škof.
6. Igra: "PPAVICA SE JE IZKAZALA"

Burka v dveh dejanjih. Prvo dejanje se vrši na dvorišču; 2. na travniku

OSEBE:

Ferjan, krčmar brat Anton Jalovec
Kruljec, berač, brat Ivan Žvanut
Peter in Pavel, dijaka, brat Slave Trošt in brat Fr. Svab
Janez in France, popotna rokodelca, brat Ant. Pengol in brat Fr. Aleš
Abraham in Izak, žida krošnjarja, brat I. Andlovic in brat N. Mencinger
Vstopnina za osebo 25c. Dame v spremstvu moških in korporativna društva so vstopnine proste. — Za obilno udeležbo vabi ODBOR.

"Oh, oh! Kaj delate vendar? Ali ne vidite, da izgubite enega svojih prstanov?"

"Oh, gospod," je odvrnila, "kar delate, vi, ni lepo."

"Kajne, gospa, manjka mi še napaka, ki se ji pravi nehvaležnost?"

"Prosim Vas, gospod... moj prijatelj, ne zapuščajte me tako, govorite, česa zahtevate, česa želite?"

Ko je Maurice v temi opazil, kako so se zasvetile njene lepe, skoraj solzne oči, ko je začutil njeno toplo, tresočo se roko in začul njen glas, ki je bil bolj podoben prošnji, tedaj se je njegov srd izpremenil v navdušenje.

"Česa zahtevam, vprašujete?" je vskliknil, "zahtevam, da se vidva zopet."

"Pravim Vam: ni možno."

"Naj si bo že samo enkrat, za eno uro, eno minuto, eno sekundo."

"Ni možno."

"Kako!" je vprašal Maurice, "ali govorite resno, da Vas ne bom videl nikoli več?"

"Nikoli," je odvrnila neznanka kakor kak bolesten odmev.

Dalje prihodnj.

Vprašajte po Vac. Donat sodovici, je najboljša na trgu, 1529 W. 19th St., Chicago, Ill.

Ustanovljena leta 1908.

Inkorporirana leta 1909.

Glavni urad na: 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANT. FISHER, podpreds., 516 N. Bunker Hill St., Los Angeles, Cal.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11224 Fulton Ave., Chicago, Ill.
JOHN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 453-53rd Ave., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136th St., Chicago, Ill.
MARTIN KONDA, 3622 W. 26. St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut ave., S. E., Cleveland, Ohio.
JOHN BATICH, Box 208, Claridge, Pa.
JOE CVETKOVIČ, 810 W. 4th St., Michigan City, Ind.

POMOŽNI ODBOR:

ANTON SLOGAR, 1507 — 58th ave., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton ave., Chicago, Ill.
JOHN JEREŠ, 321 — 136. St., Chicago, Ill.
FRANK GODINA, 1441 Fullerton St., Chicago, Ill.
MOHOR MLADIČ, 2603 Lawndale ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

DR. ALOIS M. ZAHORIK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne (odpošiljatelj) pa na John Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "Glas Svobode". — Seja gl. odbora je vsako zadnje sredo v mesecu v Stastny-evi dvorani, 2005 Blue Island ave.

Novo pristopli člani in članice.

K dr. št. 2: J. Sladič, 4818.—K dr. št. 4: J. Mastnik, 4819; F. Medvedšek, 4820.—K dr. št. 5: J. Dolinšek, 4702.—K dr. št. 7: J. O. koren, 4821; A. Špik, 4822.—K dr. št. 8: A. Špendov, 4823; Milka Lah, 4824.—K dr. št. 9: A. Pezdri, 4825; M. Gradisar, 4826.—K dr. št. 14: M. Izlakar, 4827; Ana Zemljak, 4828.—K dr. št. 18: A. Brajer, 4829.—K dr. št. 20: J. Zgone, 4830; M. Matičič, 4831; V. Vidergar, 4832; J. Okoren, 4833; M. Glavan, 4834; J. Molčilnikar, 4835; J. Bostič, 4836; L. Zgone, 4837; A. Anžlovar, 4839; F. Močilnikar, 4840; J. Baraga, 4841; J. Oltra, 4842; L. Gornik, 4843; J. Tomažič, 4844; E. Možek, 4845; dr. F. J. Kern, 4846; L. Zore, 4847; J. Hočvar, 4848; M. Filipič, 4849; Ig. Laznik, 4850; F. Kocin, 4852; Geltrude Garbas, 4853; Agnes, Koren, 4854.—K dr. št. 22: K. Lovišček, 4855; A. Lovišček, 4856.—K dr. št. 25: A. Petek, 4857.—K dr. št. 30: J. Rožane, 4860.—K dr. št. 34: Mary Jelene, 4861.—K dr. št. 35: J. Pištotnik, 4862; C. Šmarda, 4863.—K dr. št. 36: J. Jakob, 4864.—K dr. št. 37: J. Repovš, 4866.—K dr. št. 38: J. Bombač, 4867.—K dr. št. 39: J. Šajn, 4868; A. Fuk, 4869; J. Pavlič, 4870; V. Hrvatič, 4871.—K dr. št. 41: M. Grošinič, 4872.—K dr. št. 44: F. Kuhar, 4873.—K dr. št. 46: J. Golobich, 4874.—K dr. št. 47: Mary Vesč, 4875.—K dr. št. 48: F. Beršnak, 4876; V. Homee, 4877; J. Gulaj, 4878; F. Dolinar, 4879; A. Longo, 4880; J. Sluga, 4881; J. Rejee, 4882; J. Leban, 4883; F. Klinton, 4884; J. Julay, 4885.—K dr. št. 50: Fany Janežič, 4886; Ana Starič, 4732.—K dr. št. 52: P. Burich, 4887; N. Fisher, 4888.—K dr. št. 53: G. Ludič, 4889; J. Zoran, 4890; L. Kramaršič, 4891.—K dr. št. 54: M. Lesar, 4894; J. Pucelj, 4895; J. Seliškar, 4896; L. Furlan, 4735; J. Rebernik, 4897; Anie Luzznar, 4898; L. Zupančič, 4899; Tereza Slajpaj, 4900.—K dr. št. 56: J. Golob, 4901.—K dr. št. 60: A. Marinčič, 4902; J. Arko, 4903; J. Jaklič, 4904; A. Dolšek, 4905; A. Hočvar, 4906; L. Nučič, 4907.—K dr. št. 61: N. Sedej, 4908.—K dr. št. 63: J. Menard, 4909; F. Metevšič, 4911.—K dr. št. 70: Ig. Zupančič, 4914.—K dr. št. 71: J. Bostič, 4915; M. Klenovšek, 4916; J. Božič, 4917; J. Knaus, 4918; F. Korbar, 4919; Francis Rozman, 4920.—K dr. št. 76: M. Polšak, 4921.—K dr. št. 80: J. Brekan, 4922; J. Božanič, 4923.—K dr. št. 81: K. Blažina, 4924.—K dr. št. 84: M. Canker, 4925.—K dr. št. 86: S. Jerič, 4926; L. Pajcar, 4927; F. Strojnar, 4928; F. Nosse, 4929; A. Kolesa, 4930; J. Nosse, 4931; F. Pangere, 4932.—K dr. št. 90: F. Kosmač, 4933.—K dr. št. 94: F. Blažnik, 4934; F. Zupančič, 4935; J. Planinšek, 4936; M. Planinšek, 4937.—K dr. št. 100: M. Vrbič, 4938.—K dr. št. 103: J. Oblak, 4939.—K dr. št. 106: N. Mič, 4940; P. Juric, 4941; Št. Ramič, 4942.—K dr. št. 107: J. Malegar, 4943.—K dr. št. 112: F. Hrinar, 4776; F. Kolenc, 4944; J. Miklič, 4945.—K dr. št. 113: F. Koren, 4946.—K dr. št. 114: V. Ile, 4947.—K dr. št. 115: J. Petraš, 4948; L. Petrič, 4949.—K dr. št. 116: F. Grandovec, 4950.—K dr. št. 117: J. Marinšek, 4951.—K dr. št. 120: Mary Jeraj, 4952; Angela Košir, 4953; Ivana Bačner, 4954.—K dr. št. 122: J. Krasser, 4955; J. Praznik, 4956; J. Juvan, 4957.—K dr. št. 124: J. Marjanovič, 4958; A. Sokol, 4959.—K dr. št. 126: J. Gerlovich, 4812; Angela Vidrih, 4960.

Prestopli člani in članice.

Od dr. št. 4: J. Rihter, 2700; k dr. št. 29: G. Ložekar, 3127 kdr. št. 51.—Od dr. št. 6: A. Pištotnik, 149 k dr. št. 43; W. Hmelich, 1146 k dr. št. 109; F. Jesenšek, k dr. št. 91; M. Zimšek, 1225 k dr. št. 4.—Od dr. št. 9: L. Janko, 897 k dr. št. 40.—Od dr. št. 10: J. Hočvar, 500 k dr. št. 126.—Od dr. št. 14: F. Anželj, 350 k dr. št. 35.—Od dr. št. 17: J. Gern, 462; J. Železnik, 4421 k dr. št. 117; M. Frilih, 4330 k dr. št. 63.—Od dr. št. 18: J. Klešnik, 3276 k dr. št. 72.—Od dr. št. 21: L. Sinkove, 514 k dr. št. 35.—Od dr. št. 27: J. Gruden, 3895 k dr. št. 117.—Od dr. št. 29: F. Mesojedec, 679; k dr. št. 68; R. Gradlišnik, 670 k dr. št. 119.—Od dr. št. 30: J. Klemenčič, 377 k dr. št. 2.—Od dr. št. 41: F. Kosljari, 3416 k dr. št. 55.—Od dr. št. 48: F. Klopčič, 3918 k dr. št. 20; A. Gošte, 2112 k dr. št. 122; J. Petkovšek, 3118 k dr. št. 92.—Od dr. št. 50: Julija Terček, k dr. št. 111.—Od dr. št. 51: F. Muzga, 682 k dr. št. 29.—Od dr. št. 52: J. More, 2116 k dr. št. 42.—Od dr. št. 53: A. Škander, 1970 k dr. št. 63.—Od dr. št. 55: F. Burja, 2515 k dr. št. 6; M. Koščak, 3380 k dr. št. 41.—Od dr. št. 57: F. Hribar, 2559 k dr. št. 67.—Od dr. št. 58: F. Primožič, 4329 k dr. št. 63.—Od dr. št. 63: A. Stefančič, 1868 k dr. št. 123.—Od dr. št. 67: V. Meran, 263 k dr. št. 11.—Od dr. št. 69: F. Petrič, 1468 k dr. št. 20.—Od dr. št. 71: S. Jagodič, 2683 k dr. št. 80; F. Božič, 917 k dr. št. 13.—Od dr. št. 77: J. Mikolič, 2552 k dr. št. 121.—Od dr. št. 78: Pospis, 4691 k dr. št. 116.—Od dr. št. 84: J. Stigljarič, 1957 k dr. št. 109.—Od dr. št. 91: F. Kramer, 3044 k dr. št. 68.—Od dr. št. 94: J. Božič, 3198 k dr. št. 26.—Od dr. št. 98: F. Vodenik, 4176; Franciška Vodenik, 4177 k dr. št. 8; M. Vidigar, 2834 k dr. št. 13.—Od dr. št. 105: J. Kufkovich, 4611 k dr. št. 72.—Od dr. št. 106: J. Godina, 3775 k dr. št. 11.—Od dr. št. 107: J. Murgelj, 686 k dr. št. 80; F. Kodra, 4226 k dr. št. 112.—Od dr. št. 111:

K. Stampfel, 4213 k dr. št. 63.—Od dr. št. 117: L. Koren, 4623 k dr. št. 125.

Potni člani in članice.

Od dr. št. 1: A. Kitz, 511; J. Jansha, 1087; J. Stariha, 2627; L. Beličič, 2824.—Od dr. št. 2: J. Brvar, 3255.—Od dr. št. 5: C. Špent, 122.—Od dr. št. 6: F. Mlakar, 308; F. Bregar, 562; W. Podbovšek, 3694; J. Zupan, 2328.—Od dr. št. 7: L. Povše, 348; J. Šinkove, 1808.—Od dr. št. 9: J. Pajzdar, 2420; V. Stieh, 2477; L. Janko, 897; M. Mesojedec, 213; A. Jančar, 214; A. Goršič, 538.—Od dr. št. 10: F. Slabe, 252; A. Stanonik, 256; L. Wessel, 1618.—Od dr. št. 11: A. Shaffernegger, 277.—Od dr. št. 14: J. Kavelar, 3546.—Od dr. št. 16: J. Baran, 453.—Od dr. št. 20: V. Kantoni, 506; F. Pavlič, 1591.—Od dr. št. 22: J. Buh, 1994; J. King, 1686.—Od dr. št. 25: I. Gorše, 2273; J. Križan, 2861.—Od dr. št. 30: I. Plut, 694.—Od dr. št. 34: A. Colja, 2104.—Od dr. št. 35: J. Oblak, 1925.—Od dr. št. 38: J. Jerman, 1932; J. Klančnik, 2868; V. Klančnik, 3907.—Od dr. št. 46: J. Movern, 1192; J. Petkovšek, 3118.—Od dr. št. 48: F. Jeršin, 1848.—Od dr. št. 50: Lina Baštelj, 1217.—Od dr. št. 52: I. Dolenc, 925; F. Sedlar, 2505; K. Ernožnik, 1286; F. Majnik, 1735; M. Kotar, 1854; V. Kotar, 1288; I. Čeligoj, 3600; V. Kančič, 4134.—Od dr. št. 54: J. Judnič, 1311.—Od dr. št. 55: A. Dolenšek, 1143.—Od dr. št. 58: J. Pugelj, 2459.—Od dr. št. 59: F. Kristof, 2170; J. Brenčič, 4579.—Od dr. št. 60: F. Gerlica, 2979; J. Boltezar, 1454.—Od dr. št. 61: J. Železnikar, 2878.—Od dr. št. 63: F. Rupnik, 3168.—Od dr. št. 64: N. Ivanovič, 1554; Rozalija Ivanovič, 1872.—Od dr. št. 72: M. Šimec, 958; I. Režek, 3897.—Od dr. št. 74: A. Gabrenja, 2685.—Od dr. št. 76: J. Zaplatnik, 2885.—Od dr. št. 83: G. Janaček, 3112.—Od dr. št. 85: J. Rozenstein, 111; P. Grošil, 2802.—Od dr. št. 88: M. Pekol, 829.—Od dr. št. 92: J. Kolenc, 113.—Od dr. št. 97: L. Stariha, 3485.—Od dr. št. 98: J. Konda, 3503.—Od dr. št. 100: F. Poje, 4182.—Od dr. št. 101: J. Klun, 4185.—Od dr. št. 102: M. Lautar, 3660.—Od dr. št. 105: F. Drole, 1635; J. Slapar, 4189; A. Jurčič, 1720; A. Grill, 3660.—Od dr. št. 106: J. Klepo, 3782; P. Muč, 3716.—Od dr. št. 109: L. Pegon, 183.—Od dr. št. 115: A. Faifar, 1150.

Suspendirani člani in članice.

Od dr. št. 1: P. Majerle, 2518.—Od dr. št. 3: J. Novak, 2048; F. Bernik, 3126; M. Urbanc, 4511; L. Urbanc, 4512.—Od dr. št. 6: J. Zaje, 137; J. Božič, 2828.—Od dr. št. 9: J. Zakrajšek, 1987.—Od dr. št. 10: J. Hribar, 3430.—Od dr. št. 16: F. Skok, 2370; M. Primožič, 4282; J. Šimec, 4096.—Od dr. št. 17: F. Germ, 950.—Od dr. št. 20: F. Črne, 3363; I. Rus, 3283; J. Barbiš, 3809; J. Mesec, 3804; M. Tomazič, 3807; F. Novak, 3811; M. Kos, 4535; Ivanka Kos, 2346; Angela Smuk, 4537.—Od dr. št. 23: I. M. Thome, 4107.—Od dr. št. 24: F. Matjaš, 583; A. Stalič, 3069; F. Matič, 3815; J. Kapušar, 4295.—Od dr. št. 26: C. Raut, 1693; A. Klein, 2058; F. Šalehar, 2958; F. Skalarčič, 3446; M. Intikar, 3980; K. Knafel, 4435.—Od dr. št. 27: J. Slapničar, 655; I. Pajk, 3717; I. Gruden, 3895.—Od dr. št. 28: J. Car, 619; J. Oblak, 1250; J. Jurkovich, 4300; L. Jurčinovič, 4301.—Od dr. št. 29: M. Šlebir, 286; F. Mesojedec, 679.—Od dr. št. 31: J. Guzmanekov, 1602; M. Kaznovski, 2250; J. Sanko, 3232; P. Stašak, 2729 M. Kasunič, 3902 J. Cerovski, 4117.—Od dr. št. 35: L. Resnik, 817.—Od dr. št. 36: L. Ivnik, 3720.—Od dr. št. 38: J. Lovše, 859; M. Fabjan, 868.—Od dr. št. 39: A. Ereigoj, 3588.—Od dr. št. 43: M. Horaček, 998.—Od dr. št. 50: Mary Hudy, 1953; Helena Piroza, 1956; M. Fludernik, 3085; L. Kralnik, 3919.—Od dr. št. 53: I. Falenski, 1299; F. Keželj, 1959.—Od dr. št. 58: J. Gesel, 1397; J. Vičič, 2381; K. Mikolič, 2380; P. Spal, 2382; A. Brovec, 4135; M. Frelich, 4330.—Od dr. št. 59: V. Car, 2663; M. Čresnovar, 4575.—Od dr. št. 65: M. Zalar, 2468.—Od dr. št. 66: J. Plahutnik, 1976.—Od dr. št. 68: M. Flajnik, 2765.—Od dr. št. 70: A. Ošaben, 1784; Franciška Ošaben, 4584.—Od dr. št. 71: L. Goničar, 2575; J. Filipič, 3170.—Od dr. št. 79: J. Dagarin, 4348.—Od dr. št. 81: Ana Osojnik, 4023.—Od dr. št. 82: J. Torkar, 2692.—Od dr. št. 90: F. Sterinšek, 3040.—Od dr. št. 92: N. Trbovič, 3464.—Od dr. št. 93: B. Zeje, 3942; M. Zeje, 3943.—Od dr. št. 97: F. Tomac, 3424; J. Vodopija, 3488; P. Dušič, 3492.—Od dr. št. 98: J. Kastele, 3502.—Od dr. št. 100: F. Žagar, 3947; J. Pretner, 4180.—Od dr. št. 104: F. Zavrl, 4370.—Od dr. št. 109: F. Bregač, 919.—Od dr. št. 110: Š. Dendiš, 4200.—Od dr. št. 111: L. Pustoslemšek, 4216.—Od dr. št. 122: F. Poje, 4504.—Od dr. št. 123: J. Turbas, 4800.

Črtani člani in članice.

Od dr. št. 1: M. Vraničar, 3258.—Od dr. št. 7: N. Pograjc, 3129.—Od dr. št. 14: J. Kančič, 2845.—Od dr. št. 20: M. Matičič, 4831.—Od dr. št. 28: L. Car, 3291.—Od dr. št. 31: J. Spehar, 4305; M. Milošič, 4308.—Od dr. št. 41: P. Steperski, 971.—Od dr. št. 47: Ana Sadar, 2973.—Od dr. št. 48: R. Trupej, 4132.—Od dr. št. 54: A. Boben, 4572.—Od dr. št. 58: K. Mikulich, 2380; A. Broch, 4135.—Od dr. št. 61: J. Troha, 2677.—Od dr. št. 76: M. Sankovič, 2213.—Od dr. št. 92: G. Demetri, 3123; A. Welcelian, 3871.—Od dr. št. 93: A. Mladina, 3188.—Od dr. št. 97: F. Klemene, 4461.—Od dr. št. 105: F. Zalokar, 3767.

Odstopli člani in članice.

Od dr. št. 20: A. Pezdri, 2712.—Od dr. št. 11: L. Petkovšek, 1536.

Umrli člani in članice.

Od dr. št. 31: I. Šepak, 1257.

JOS. BENKO, glavni tajnik.

REFORMA REDA PIARISTOV — REDOVNIKI STAVKAJO.

Proti nasilstvom katoliške cerkve, ki se vpriparja napram duhovščini iz laške katoliške centralne rimske, iz upornih krogov Vatikana v Rimu, se ne pritožuje samo posvetni duhovniki, katerim gre še kljub temu posebno v klerikalnih deželah in državah vsled kratkovidnosti in nepoučenosti ljudstva in vsled pritiska dotičnih klerikalnih vlad še vedno predobro na stroške ljudstva, marveč so se pričeli upirati temu nasilnemu rimskemu režimu že celo redovniki, ki so bili in ki bi morali biti še vedno, kot ustanovitelji in glavni faktorji rimske klerikalne premoči najboljši zaščitniki in nemi hlapeci pokorne dedke rimskega klerikalizma. Med drugimi so se uprli posebno ostro znani pijaristi. Njihova borba proti krutemu postopanju rimske stolice, ki hoče uničiti vsak napredek, se vleče že precej časa. Pred kratkemu je sklenila papeževa kurija, da je treba red piaristov reformirati in ga

podvreči še strožjim predpisom.—Od dunajskih piaristov so sprejeli to novo reformo samo trije redovniki, vsi ostali redovniki dunajskega kolegija pa so se odločno uprli ti novi reformi. Papeževa kurija je v svoji trmi sklenila, da nadomesti uporne redovnike dunajskega kolegija z novimi člani, katere pripelje na Dunaj iz vrst španskih in portugalskih redovnikov. Redovniki, ki niso hoteli vsprejeti te reforme, se protivijo tudi ti novi odredbi in nočejo zapustiti dunajskega samostana. Dunajski konvent je sedaj sklenil, da morajo ti uporni redovniki zapustiti do avgusta samostan, v nasprotnem slučaju pa se jih iztrja iz samostana s polico. — To bo lep prizor in značilen za katoliško redovništvo in za celo katoliško cerkev, ki bo s tem javno pokazala, da pri nji že vse poka.

Delite več.

V Ameriki imamo troje vrst ječ in sicer: policijske ječe, državne ječe in "hiše dobrega Pastirja". Vse so pa takozvane prisiljene delavnice.

Posledica suše.

Kansas City, Mo. — V tukajšnje klanice so prignali 38.000 glav govedi. Ta ogromna razpošiljatev je posledica vstrajne suše. Največji del pašnikov je posušen.

POZOR ROJAKI!!

Farme na prodaj!

I. Farma 80 akrov; na farmi je 11 krav, dva mlada konja in kokoši. Hiša in hlev je novo zgrajeno, ter vse farmersko orodje, kar se potrebuje. — Farma je 5 minut od železnične postaje, ob glavni cesti pri trgu ali vasi. — Za mleko se dobi vsaki mesec po 50 do 60 dolarjev in tudi vsi drugi pridelki se lahko prodajo, ker je farma samo 5 milj oddaljena od velikega mesta.

Ta farma je naprodaj za \$5.500; \$3.500 je takoj plačati za \$2000 se pa počaka.

II. Druga farma obsega 120 akrov na kateri je samo hiša; vsa zemlja sčistena ter stane \$1500.00.

III. Farma 40 akrov, 2 kravi, 2 konja in kokoši. Dobra hiša in hlev, poleg koruznjak, 1 voz, 1 buggy in drugo orodje. — Farma leži 7 milj od velikega mesta in 1½ milje od železnične postaje; poleg farme je trg ali vas. 20 akrov je sčistene zemlje, drugo je lahko za čistiti. Farma stane \$1600.00.

IV. Farma 80 akrov, na kateri so 4 krave in 2 konja. Lepa hiša in hlev in poleg še druga mala splotja, kakor tudi vsi stroji, kar farmer rabi. Lep sadovnjak je poleg hiše; štiri milje od mesta in pri glavni cesti. Farma stane \$3.600 in se plača po dogovoru.

Slovenci, katere veseli farma, naj kupijo sedaj, ko imamo izvrstno in ceno zemljo.

Vzlic temu, da je suša in ni bilo dežja skoraj celo leto, imamo do 8 čevljev visoko koruzo. Proda se vse lahko in tudi Slovencev je že precej tukaj, baš kjer imam farme za prodati.

Pozdravljam vse slovenske rudarje

ANTON HAUPTMANN,

R. No. 1 Box 15 West Olive, Mich.
(Advertisement)

DENA 7 POŠIJAMO V DOMOVINO.

Po sledečih cenah:

Za \$ 10.35	Kron 50
Za \$ 20.50	Kron 100
Za \$ 30.85	Kron 150
Za \$ 41.00	Kron 200
Za \$ 61.50	Kron 300
Za \$ 102.50	Kron 500
Za \$ 204.50	Kron 1000
Za \$ 1020.00	Kron 5000

Poština je všteta pri teh svotah.

V tej banki se menja, kupuje in prodaja inozemski denar. Austro-Ogrski denar se kupuje brez odbitka: za 5 kron plačemo en dolar.

Pišite po cene in pojasnila v slovenskem jeziku.

Kaspar State Bank

1900 Blue Island Ave., Chicago.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.
Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljšee.

"The Roosevelt Saloon"

ROCK SPRINGS, WYO.

A. Justin, lastnik

In trgovce s vinom, cigarami, mrzlim pivom itd. — Se priporoča Slovincem.

LOUIS VANA,

Izdelaovalec

sodovice, mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
1835-37 Fisk St. Tel. Canal 1405

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich, GOSTILNA

Vogal 22. in Lincoln Street
Prostgork in mrzel prigrisrek vsak dan.

G VOKOUN

1411 W. 18th St., Chicago.

V moji trgovini se dobe prve vrste cigare, dobre svačice in razno-ličen tabak iz vseh dežela.

Slovenci, oglašajte se pri meni!

Telefon Canal 2301

Popravljalnica dežnikov in pip

Dr. B. K. Simonek

ZOBOZDRAVNIK.

1669 Blue Island Avenue.
Tel. Canal 2127

Uradne ure: Vsak dan od 9 jutro do 6 ure večer; ob nedeljah od 9 do 11 ure popoldne.

Telefon: Canal 3014

NAZDARI!

SALOON s kegljiščem

Kjer točim radno sveže pivo in druge raznovrstne pijače. Domače vino. Unijake cigare. Potniki dolo pri meni čedna pisco hiša. Potreben vsakemu točno in lahmo.

MARTIN POTOKAR

"Glas Svobode"

(The Voice of Liberty)
WEEKLY

Published by **M. V. KONDA & CO**
3622 W. 26 Street Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETER
in velja

ZA AMERIČKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPIS IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE

3622 W. 26 STR. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnik
da nam natančno naznani poleg Novotat
šifri naslov.

KAJ JE IN KAJ NI VERSTVO.

(Dalje.)

Kakor z znanstvom tako se pečamo danes sistematično z umetnostjo in leposlovjem; delujemo politično in gospodarsko, imamo napisane postavbe in močni pravniki in upravni red, zavedamo se pravnih nalog poedince in družbe — ali mora pri takih novih, po vsebini bogatih in višjih kulturnih pogojih zadošča ti staro verstvo, ki je izrastlo iz dobe brez vseh teh nam že življenjskih pogojev? Spor je preveč kričev in vsa premetenost jezuitskega bogoslovja ga poštenim, resnim ljudem nič več ne prikrije; danes ima verstvo čisto druga pravila in druge naloge nego staro verstvo.

Dolgo časa je v srednjem veku vodila družbo v vseh kulturnih strokah cerkev; toda v poznejši in novi dobi so se poedine kulture in sile samostojno razvile, opustile se cerkvenega področja in kakor povsod, je tudi tu z razdelitvijo dela nastal napredek. Napredek v vseh strokah kulturnega stremljenja zahteva naravno tudi napredek v verstvu. Kakor so se odtegnile cerkvenemu vodstvu druge panoge kulturnega delovanja, tako se že tudi loči od cerkve samo verstvo. Naša doba hoče imeti drugo verstvo nego stara doba, popolnejše, višje, plemenitejše verstvo; imamo nove verske vzore. Govorimo o razvoju in kulturnem napredku: ako verujemo dandanes v razvoj in napredek v vseh kulturnih strokah, v znanstvu in modroslovju, v umetnosti itd., si ne moremo misliti, da bi bil povsod napredek, samo verstvo bi ostajalo na stari stopinji. Zveza in celokupnost duha in kulture zahteva vsopredni razvoj in napredek vseh kulturnih sil, torej tudi verstva.

Iz misli razvoja in napredka skušajo mnogi dokazovati, da je napredek v izumiranju verstva. To je napačna sodba: kakor se od samega začetka razvijajo znanstvo, umetnost itd., tako se tudi razvijajo verstva. Propadanje starega verstva ni propad vsega verstva, to je prepoved, prehod od starega verstva k novemu. Bistvo novega verstva se kaže že dovolj jasno, kdor bolj pazljivo zasleduje novodobni kulturni razvoj.

Naše verstvo pa mora biti prepričanje, ne vera. To pomenja, da moramo zavračati vsako slepo verovanje. To seveda vemo, da bo verovalo mlado dete, mlad človek, da bo vsak sprejemal od drugih, kajpada; toda, kakor hitro nastane potreba dokazovanja in dokazov, mora biti dokazovanje svobodno, ničesar ne smemo — ker ne moremo — vsiljevati, kar se ne da kritično držati. Prepričanje, utemeljena in ne slepa vera.

Naše verstvo bo duševno, osebnostna duševna izkušnost. Nam ne zadošča, da bi sprejemali in delali, kar nam kdo ukaže, to mora delati oficir, od katerega se zahteva slepa pokorščina, to mora delati korporal, vojak; toda, kako bi mogli mi, ne da bi se prepričali, kar tako slepo verovati, poslušati in verske obrede izvrševati, kakor nam zapoveduje nekdo drugi? Kako je mogoče s takim čisto mehaničnim izvrševanjem doseči večno izveličanje?! Da, mi hočemo duševno, življenjsko verstvo. Hočemo duševno verstvo, ne zmotnega. Nečemo vsega tega cerkvenega in bogoslužnega formalizma, ki nima že pomena, sploh nečemo formalizma, ampak duševno življenje. Oficijsko verstvo nam je materialistično, celo njegovo naziranje ni dovolj duševno, niti v naukih, niti v dejanju.

Hočemo višjo pravost! Naše verstvo se mora razodevati v višjih in plemenitejših navednih navednih; pravost mora biti nad bogoslovje, ne pa kakor delajo slovenski duhovniki, ki so, razen male izjeme že tako nenravno in nemoralno propadli, da se človeku že gabi ko ga vidi. V tem oziru nam je dal dober izgled Jezus; Jezus ni bil na strani Farizejev, ni zahteval veliko govorjenja, — v tišini je molil, kjer ga ni nihče videl; to nam ni verstvo, ako se kdo kaže na javnih krajih, če prav bi bila to cerkev.

Jezus nas je naučil, da ljubezen do boga koncentriramo na svojem bližnjiku.

Za nas je pravost, pravost humanitete; tega so nas učili naši preporoditelji. To pomenja dandanes višje naziranje o rodbini in rodbinskem življenju. V tem oziru je zlasti katoličanstvo s svojim asketizmom surovo in materialistično, proti njegovemu umevanju zakona nimamo dovolj ostrih besed; zato so katoliški narodi nenravno tako propadli, in mi Slovani smo v tem oziru propadli od drugih narodov že bolj globoko, ker nimamo čistosti in prirojenosti. In zato moramo ravno tu nasprotovati oficijalnemu verstvu čisto vedoma in zahtevati višjega nazora o vsem rodbinskem življenju, višjega, plemenitejšega naziranja o zakonu, ženi, in zlasti gre za to, da priznavamo naravne dolžnosti ne le materinske, ampak glavno očetovske. To je dandanes jedro tako imenovanega ženskega vprašanja. Torej: višji cilji in moralno čistejši navedni cilji!

Ako bo rodbina drugačna, bo tudi družabno skupno življenje drugačno. Cerkev najprej države ni pripoznala, potem jo je pridružila sebi in postala splošna teokratska država; dandanes se zopet bojuje proti državi, toda zvitost zna to izrabljati; n. pr. Avstrijska država je le igrača vladajoče rimske cerkve. Mi priznavamo državo kot naravno potrebo družbe, toda to pomenja takoj, da imamo nasproti državi naravne zahteve; ne priznavamo vsega mogočnosti države, kakor jo je priznaval liberalizem; ne priznavamo države nezmotljivosti; upiramo se sicer papeški nezmotljivosti, toda to nam je vseeno, ako naglašava enako nezmotljivost in z enako nezmotljivostjo deluje. V tem oziru je gotovo verska dolžnost naprednih ljudi, da se postavijo proti bogoslužbi in malikovanju države. Seveda verska kriza se kaže ravno tu politično in socialno; zato, ker ni cerkev za nič, mora imeti država toliko opravil. — Moderna država vodi poleg svojih nekdanjih upravnih opravil ne le šolstvo, marveč je prevzela že človekoljubje in prehaja k socialnemu zakonodajstvu itd., skoro vse življenje, i verstvo že ureja država, ker cerkev temu ne zadošča. Ako poskuša cerkev delati nekoliko socialne politike, to nobenega prebrisanega človeka ne premoti.

Moderno verstvo ne bo proti potrebnim gospodarskim in socialnim preuredbam naše dobe, ono mora biti socialno, mora biti verstvo tudi za reveže; dandanes je treba misliti socialno, vsak narod se mora spominjati teh ogromnih množic, ki nimajo kruha. Kakšno verstvo je to, ki služi le tem bogatinom/gospodom, najsi so to kapitalisti farji ali pa vladarji? To že ni več Jezusovo verstvo. Jezus je iskal revežev, če prav je časih sedel za mizo tudi skupaj z bogatini.

Oficijsko verstvo skrbi za izveličanje poedince; toda kakšna pa je ta ljubezen do bližnjika, ako samo kliče mo po večnem izveličanju, a nam je vseeno, ali bodo izveličani tudi drugi? Zahtevamo resnično enakost, enakost pred bogom, enakost pred ljudmi.

Pojmi o bogu in našem razmerju do njega naj ne bodo bajeslovni. Čustva, ki se nam vzbujajo nasproti bogu, naj ne bodo mistična, verski čut se naj koncentriira v krepki ljubezni do sočloveka, delavca.

Doslej se je tako ali tako govorilo zoper cerkev, proti klerikalizmu, toda to ne zadošča. Ako že mislimo tedaj moramo misliti do

konec in tako tudi ravnati. Imejmo Jezusa za najvišjega verskega učitelja, zgodovinskega Jezusa, ne dogmatičnega Krista, ne boga, ampak človeka in ravno kot človeka ga moramo ljubiti, častiti, posnemati kot svojega učitelja in svoj vzor. To posnemanje seveda ne bo slepo, ampak v soglasju z našim modroslovnim spoznanjem in navednim razvojem.

Imejmo prepričanje, to je dandanes naloga izobražencev. "Preklet oni, ki za kosček kruha zapusti resnico!" je rekel Jezus. Toda to ravno delamo mi. Mi skrivamo svoje prepričanje. Samo predstavljamo si, kakšno resnično življenje bi to bilo, ako bi danes učitelji in ljudskih, srednjih, na visokih šolah, ako bi možje v uradih, skratka: ako bi vsi izobraženci povedali, kaj versko verujejo in česa ne verujejo! Toda kaj vidimo danes? Samo zvijanje in sklepanje kompromisov in stvaritev, ki so za družbo najslabše. Javna tajnost je med nami vsemi, da nam ni oficijalno verstvo nič vredno, ampak tega odkrito ne povemo; le ozirom se v najbolj klerikalne naše naselbine tukaj po Ameriki. Tam so naši ljudje moralno in pravno najbolj propadli, in kdo je temu kriv? Uradnik-duhovnik, njih dušni vodja. Ta jih odveže od vsakega greha; toliko in toliko plačja za naš pristaš hoditi, potem je vse dobro, tudi če koga ubiješ, oropaš, oskruniš, nič ne de; pa to že ni več klerikalno še manj pa katoliško, marveč je moralna zločestega Ligvorija. Pa to je najmanj, kar mi od njih zahtevamo o stvari, ker na nas že ne smejo več vplivati klerikalci, kakor rdeče sukno na bika, postavimo se višje, to pomenja, da ostajamo pri spoznanju resnice in jo povsod, kjer je tega treba, priznavamo. Tako in edino le tako pridemo dalje in naprej!

Naše verstvo ne sme biti materialistično. Materializem pa se kaže v tem, da v svojem asketizmu ne cenimo telesa in gnote. Gnota ni izvir navednega zla, ampak duh; zato premagujemo materializem z višjim navednim življenjem, z duševnim življenjem. Duh mora premagati svet, ker ne zadošča, ako svetu ubežimo. Podobno delajo in verujejo kristjani pravzaprav bolj v hudobnega duha nego v boga.

Duševno življenje premaguje verski antropomorfizem in socialmorfizem. Doslej ni bila vsa dogmatika s svojim učenjem o bogu in njegovem razmerju do človeka in sveta nič drugega nego narobe obrnjena politika.

Že stari zakon je prepovedoval boga upodabljati; kljub temu ga bogoslovci doslej upodabljajo. — Med malikom iz lesa ali kovine in med šolastično dogmatičnim ni razločka.

Ako umevamo boga duševno, odgovorja to naši navedni potrebi po izpolnjevanju in navednim razvoju, po navednem napredku. — Ta napredek pomenja okrepitev človečnosti, okrepitev ljubezni. — "Ako kdo pravi: Ljubim boga, in sovraži svojega brata, je lažnik; kajti kdor ne ljubi svojega brata, ki ga vidi, kako mora ljubiti boga, ki ga ne vidi?"

Naši krščanski predniki se niso uvideli velikolepega reda v svetu in zgodovinskega razvoja; zato so verovali v začasna razodetja, zlasti v čarovniške čudeže. Mi pa imamo o bogu višje nazore, zato ne pričakujemo več čudežev, marveč smo se odločili, da sodelujemo pri razvoju ljudstva in vesoljnosti.

Oficijski teistični aristokratizem združuje navedni razvoj in napredek. Ta razvoj in napredek se ne vrši s tem, ako pričakujemo in prejmemo milosti in odpuščanje, celo ne, ako nam to milost in odpuščanje posreduje sočlovek; to je sociomorfni nazor — absolutistični bog daje v svojem aristokratizmu slabotnemu podložniku milost in odpuščanje. Pravo verstvo deluje za spopolnitev, za napredek grešnika; greh se ne more odpustiti, se ne more pozabiti, toda grešnik more drugače in boljše ravnati. Le pozitivni navedni napredek je mogoče za zavednega človeka; le navedni napredek premaga nepozabno hibo, ki se ne da popraviti. Žalovanje, kesanje nima cene, ako ne vodi novo, boljše življenje iz temne preteklosti v jasnejšo navedno prihodnost.

Boj proti grehu ne sme biti le individualen, ampak tudi spošen, poboljševalno delo za poedince in celoto in za prihodnje rodove.

Duševno verstvo je proti vsakemu nasilju človeka nad človekom; proti duševnemu in telesnemu nasilju. Ravno zaradi tega oznanja verstvo, da se moramo ustavljati nasilju in vsemu slabemu dosledno, vselej, povsod in zlasti takoj v začetku; za branbo ne smemo uporabljati novega nasilja, ne smemo nasilja nadaljevati. Nasproti sovražniku moramo biti pravični. Zato zahtevamo versko in politično svobodo iz navednega in verskega razloga. Ker je verstvo doslej zelo sociomorfno.

Ljubezen do bližnjika mora biti ne le politično prizadevanje, ampak tudi gospodarsko in socialno. Jezus je povzdignil staro zapoved: Ne ubijaj! na zapoved, da se nasmemo brez vzroka jeziti nad svojim bratom; staro zapoved: Ne preštevaj! je povzidal Jezus na zapoved o čistosti srca in duha; podobno moramo mi danes staro zapoved: Ne kradi! povišati na socialno zapoved, da se zavedamo v vsakem trenutku politične, gospodarske in socialne neenakosti, ki jo je zakrivilo nasilje, in da torej delujemo vedno in dosledno za enakost. Ne zadošča, da smo sentimentalno ginjeni, ako vidimo svojega brata v potrebi in gospodarski in navedni bedi, nasilne neenakosti se moramo vedno zavedati in v tej zavesti vedno delovati za enakost.

(Konec prihodnjič.)

DELAJSKO STAROSTNO ZAVETIŠČE.

V Philadelphiji nemore biti človek sprejet v nemško starostno zavetišče če ni član ali pripadnik kake cerkve. S tem pa ni rečeno, da obstoječa zavetišča načeloma take prosilce odklanjajo, toda po pravilih morajo predsem dajati prednost cerkvenim članom, kateri so zavetišča ustanovili in jih vzdržujejo, no, in potem navadno ni za druge prostora in predno je kak prostor, traja to mnogokrat po več let.

Pod takimi razmerami se je pokazala nujnost, da se ustanovi neodvisno od cerkve in za vsakerega pristopno delavsko zavetišče. Pri tem se niso prezirale težavnosti, ki se bodo podjetju nasproti postavile. Navadna merila se pri tem nemorejo rabiti. Po tem se takšen dom "Home" navadno ustanovi ali od kakšne podporne družbe (Odd Fellow Order) ali kakšne strokovne družbe (Typographical) ali od kakšne cerkvene občine; ali pa se kakšen dobrotnik za stvar zavzame, porabi iz svojega veliko svoto za gradnjo in potem še večinoma podari izdatno svoto za zdrževanje zavoda.

Nič kaj sličnega ni v tem slučaju. V tem je podjetje edino, da je samo na sebe nakazano. Ima sicer moralno podporo nemških delavskih organizacij, je pa doela samostojno in navezano izključno na lastna sredstva. Sprejema hvaležno darila, toda ne da bi računalo nato, da bi po tej poti prišlo do svojega cilja. V poglavitnem hoče svoj namen izvršiti s prispevki svojih lastnih članov. Potem se ne da pričakovati, da bi se Zavetišče kmalu vresničilo; zato je družba storila korak, po katerim se da pričakovati da pridejo hitreje do cilja.

Ta korak tvori ustanovitev "zadružne matice" (Trust-Fund), ki se mora skupaj znašati z vplačili od takih članov, kateri eventualno nameravajo vstopiti v Zavetišče. Računa se, da plača tak član pri vstopu za bodoče Zavetišče \$500. Sedaj pa je ukrenjeno, da se "Trust-Fund" naloži v zanesljivi banki, v katero prihodnji člani zavetišča že sedaj plačujejo cele ali pa delne zneske. Te vplačene svote se ne morejo porabiti za splošne svrhe družbe, tudi ne za nakup, gradnjo ali opremo zavoda, marveč ostanje lastna in vplačevalcev, se zamorejo porabiti samo v namen, zakar so se vplačali in se morejo eventualno tudi nazaj izplačati. Torej se nemore pripetiti nikakoršna izguba za vlagatelja, k večjem da izgubi obresti.

Sedaj se mora kmalu pokazati, če obstoji potreba za takšen zavod. Število vložnikov v "Trust-

Fund" bo to pokazalo. Ako se jih dosti priglasi, tedaj bo brezdvomno dalo celi stvari sunek, kateri bo podjetje brzo naprej spravil. In če bo manjkalo prosilcev ali deležnikov, tedaj se bo morala stvar za enkrat opustiti.

Toda ni umestno, da bi se že vnaprej izrekla smrtna obsodba podjetju, ker je baže neizvedljivo. S tem ugovorom se je prišlo proti vsaki novotariji. Posebno se je vedno in takoj ugovarjalo gospodarskim naredbam delavskega razreda. Ko so se pričelo osnovala mala konsumna društva na Angleskem, so se nadnje rogali in bila je dovršena stvar, da ne bodo mogla kapitalistom nikoli škodovati. Danes se nahaja mreža takih društev po vsem civiliziranim svetu in njih kapital in njih letni obrat gre v stotine milijonov. Torej, zakaj bi ne mogli tudi delavski razred oskrbeti svoje stare in onemogle tovariše, dokler ne dosežemo, da bo skupnost to storila potom starostne pokojnine?

Na starostno pokojnino se nikakor ne bo odpovedalo. Nasproti bo tvorila močno podporo "Zavetiščem"; toda se ne bo zahtevalo, da bi vlada ustanovljala starostne dome, kajti bili bi to nič drugega kot "ubožne hiše" pod drugim imenom in stanovanje bi bili odvisni od uprave. Zavetišča naj bodo pod nadzorstvom delavstva; to je ideja. In pride državna starostna pokojnina, potem bo znatno narastlo število tistih, ki hočejo v Zavetišču preživeti in končati tuzemsko pot. Doživelo se bode, ko bodo nastale velikanske institucije, v katerih bo stanovalec na razpolago udobnost, kakoršno si bodo želeli.

Sedaj se gre za začetek, in vsak začetek je težaven in malenkosten. Pretiravan dvom in preziranje ustvarjajo ovire, katere se sicer končno premagajo, kakor skušnje učijo, toda dobro stvar nikakor ne pospešujejo. Sedaj, ko je storjen korak, ki bo v kratkem času pokazal, če se zamore ustanoviti "Delavski zavod", naj bi dvomi molčali in na njih mesto stopila presrečna sodelavnost; kajti na vsak način gre tukaj za dobro in prekoristno stvar in za izgubiti tudi ni nič pri tem sedaj sprejetem načrtu.

Tako pravi Nemei v Philadelphiji, a kaj pa pravimo mi Slovenci? Nič! Naša tozadevna stvar spi in vse kaže, da bo tudi spala. Med Slovenci se vedno najdejo ljudje, katerim je vse drugo ljubše, kot pa svojem rojakom pomagati. No pa saj poznamo ljudi, ki imajo to sedaj v rokah.

Listnica uredništva.

P. Z., Detroit, Mich. — Na Vaše vprašanje, če je bila res kedaj neka Johana kot papež na papeževem prestolu, Vam sledeče odgovorimo:

V sredi trinajstega stoletja je bil francoski dominikanec po imenu Štefan Bourbon, kateri je prvi o tem govoril. Njen životospeš je nahaja v kroniki Martinus Polernusa. Po tej je Johana vladala od leta 855 do 857, je otroka porodila med cerkvenim obhodom — vsled spotikljaja se je bila pretresla — ter je pri porodu umrla. Novejši kritiki, seveda klerikalni, njeno življenje oporekajo.

Da ne bi bila Johana živila in papeževala, ne smatramo za nemogočno, kajti v devetim stoletju so v Rimu vladale dokaj čudne razmere. Bilo je tam stanje anarhije. Večinoma niso bili duhovniki, ki so papeža volili, marveč vojaki. Često so imele javne vlačuge na vojaštvo velik vpliv in s tem tudi na volitev papeža. Mnogokrat je kakšen cesar planine prekoračil ter izvršil pritisk v svojo korist, kmalu pa zopet kakšen demagog, ki je imel vpliv pri ljudstvu. V takih nerednih časih je pač lahko dve leti kakšna ženska papeževala. Hujše na vsak način ni mogla počenjati, kot so počenjali oni, po vojaški družali na prestol povzdignjeni moški papeži, ki so bili večinoma posvetnjaki ter gledali na to, da so katoliško ljudstvo kar največ mogoče izžemali in ga za plačilo pri veselih pojedinah zasmehovali.

V prvi polovici desetega stoletja je bilo peševstvo tako propadlo, da je popolnoma prišlo v roke brezumno razuzdanim ženskam,

Marozia ter starejši in mlajši Teodore. Marozia, hči starejše Teodore, soproga nekoga markeza Tuscanskega, ni občevala samo s papežem Sergius III. (904—911), katerega je dala na prestol posaditi, marveč je imela za ljubimec tudi več uglednih duhovnikov in posvetnih knezov, po katerih je ona vladala. Od Sergiusa III. je porodila poznejšega papeža Ivana IX. (Papež od 931—936). Od teh treh ženskih pošasti, je bila Marozia najhujša. Ona in njena mati ste imele čisto skupno iste ljubimec. Še večkrat je pripadala k nasprotni stranki. Izvrševala je krvosramnost s svojim lastnim očetom, Adalbert pl. Tuscien; ona je bila žena svojega pastorka Guido, katerega je pozneje umorila, nakar je postala žena njegovega polubrata Hugo pl. Provence. — Njen v krvosramnosti rojeni sin Alberich, razlučen zaradi očeta dobljene batine, je proti njemu vprisrčil neko zaroto. Ta nezakoniti sin, vnuk in pravnik te Marozia, so vsi prišli na papežev prestol — največ po ženskih spetkah.

To naj zadostuje; uverjeni pa smo, da ko bi priobčevali zgodovino papežev, tedaj bi se marsikateremu "braveu" želodec obrnil.

PISATELJ CANKAR OBDOJEN.

V četrtek dne 21. avgusta t. l. popoldne ob 4. se je vršila pred delnim sodiščem v Ljubljani razprava proti pisatelju Ivanu Cankarju zaradi pregreška zoper javni mir in red, ker je dne 12. aprila t. l. v svojem predavanju o "Slovenih in Jugoslovanih", kakor izvaja obtožnica, izrekel besede: "Mi, kar nas je, mi vsi smo" te misli, da je naš edini cilj, da dosežemo jugoslovansko republiko", pozneje pa: "pustimo Avstrijo v njenem lastnem dreku, bodimo kakor Mazzini v Italiji". Razprava se je vršila na predlog državnega pravdnštva ob izključeni javnosti in je bil Cankar obsojen na teden dni zopora v smislu § 35. k. z., češ da sicer ni izpodbujal v svojem predavanju h kakim določnim dejanjem in torej ni zagrešil hudodelstva veleizdaje, pač pa da je izpodbijal v splošnem k dejanjem, ki so umerjena na republikanski cilj, in ki so torej po zakonih prepovedana in tudi nenravna. Cankar je odločno zanikal, da bi bil omenil Mazzinija. Trdil pa je to vladni komisar Gogola.

Ako bi vedli za kaj bogu hvalo dajati, potem bi vsikliknili: Hvala bogu, sedaj je Avstrija rešena! Toda ko Cankar pač drugače ni mogel, kot duška dati svoji pravični notrajnosti, potem nima korumpirana država nič drugega, kot eno žrtve več na svojem rovašu.

Naj bi v Avstriji rajši zapirali svoje nesposobne ministre, svojo višjo soldatesko, tistega rogovilastega klerikalca Ferdinanda in potem tiste razne ter vzorne doktorje kot Šušteršiča, Kreka in slično golazen, potem šele bi bila nada za boljše bodočnost razdrapani Avstrije; dokler pa bodo zapirali odkritosrčne ljudi, gorence pa pustili poljubno avstrijski temelj izpodkopavati, toliko časa mila nam majka!

Naši vzrok.

V slučaju nezgode boste skušali dobiti vzrok iste z namenom ogniti se je v bodoče. Istotako bi morali storiti o hitrih boleznih, nervoznosti in oslabelosti. Naravno, da boste najpopred iskali od pomoč — kolikor pred toliko bo lje. Ako je sedež vaših bolezni v želodec ali v črevih vam bo Trinerjevo ameriško zdravilo grenko vino dalo takojšnjo od pomoč. Ono bo hitro izčistilo telo ter vposobil vse organe do rednega dela. Ako ste podvrženi zaprtju, ne dobite boljega zdravila, ker ni potrebno, da bi ga pomnožili. Tudi je zelo vplivno na izgubi teka, notranje bolezni, nervoznost in nepravilnosti krvi. V lekarnah. Jos. Triner, vvaževalec in izvaževalec, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Trinerjev liniment si pridobiva čimdelj temveč prijateljev, je najboljši in najjače zdravilo proti trganju.

(Advertisement)

Več ko unijskih izdelkov kupite, več unijskih ljudi bo delalo.

DOPISI

Bisbee, Ariz.

Iz vseh krajev Zdr. držav iz Slov. naselbin, se kaj čita v listu Glas Svobode, ampak od našega Bisbea pa nikdar nič; s tega je razvidno kako smo napredni, ali nam tako dobro gre. Zato sem se jaz odločil napisati en par vrstic.

Kar se tiče dela, se nemoremo potožiti, ker je navadno povsodi večidel slabo. Tukaj so bakreni rudniki in dela okoli 5 tisoč mož; delamo vsaki dan izveniši nedelje, plača je \$3.75 in \$4.00; dela se 7 ur in pol in večinoma so vroči placi. Delo se pa kaj lahko ne dobi, ker je zmiraj brezposelnih dosti. — Tukaj nas je precej Hrvatov, Slovencev in drugih Slovanov, in imamo nekaj društev, a samo "eno" Slovensko, pripada Slov. Hrv. Zvezi v Calumetu, Mich. Drugače smo pa složni in napredujemo s saluni ter se zastopimo posebno za baro, ali pa pri "keku", dokler je še kaj v njem, to je dokler se ne poda.

Na tretjega m. m. smo pokopali Jos. Župančiča, saloonerja; doma je bil od Černomlja nekje.

John Božich.

Cliff Mine, Pa.

Ker Vam pošljem naročnino od 8 starih in obenem za 8 novih naročnikov, Vam poročam, da kar se tukaj delavskih razmer tiče, se nemoremo pritožiti; deloma vsaki dan in tudi zasluži se že toliko, da se pošteno preživimo in da tudi za potrebo kak kozarec izpraznimo. Ako ne bo slabše kot je sedaj, potem bomo zadovoljni.

Tudi na društvenem polju dobro napredujemo, čemu veliko pripomore sloga, katera med nami vlada. Mi se med sabo dobro razumemo in tako ni ovire, da ne bi napredovali. Z veseljem moram tudi konstatirati, da se tudi duševno dejaj razvijamo, kar dokazuje dokaz, ko Vam h krati 8 novih naročnikov pošiljam in ne bo dolgo, ko bodo še drugi sledili. Naši rojaki izprevidelajo, da je za delavca list Glas Svobode, baš tako potreben, kot je potrebna vsakdanja hrana. List resnično deluje za napredek delavstva, kot robeden drugi; on nam kaže pot po kateri imamo hoditi, da dosežemo svoj cilj in da se rešimo duševnega in fizičnega suženjstva. Zatorej kličem: Živijo naš delavski list Glas Svobode! ter ga priporočam vsem zavednim rojakom.

Math Petrich.

Sankala Frisca, Cal.

Ako človek čita vso zabavo tičočo se Jolietskega lista urednika Janeza, se mu mora pač gnusiti. Uverjen sem do trdnega, da vesoljni svet nima tako bedastih farjev, kot sta čičaški Tone in Jolietski Janez. Znamo mi je, da imamo v Ameriki več slovenskih duhovnikov, toda take bedarije niti eden ni zmožen, kot Kranjec. Janez vsa tvoja modrost, katero si "študiral 20 (!) let" s tvojo maturo (!!!) povrh, ti nemore toliko pomagati, da bi zatrl slovenske organizacije v Ameriki, še manj pa, da bi uničil napredne liste.

Ni mi na tem, da bi se vtikal v prepire sploh z nebeškimi agenti, še manj pa me briga cerkev in nje upravitelji, pač pa pokažem, da se zavedam svojega principa. Cerkev zastopa edino suženjstvo in kdor podpira cerkev in nje lenuhe, tisti bi bil rad še suženj, kot so bili nekdanj.

Slovenci smo že itak 100 let zastali za drugim narodi v Ameriki, potem naj pa še poslušamo kakega pokvarjenega študenta! Kaj še! Figo! Komaj se človek otrese farških pijavk, ko zapusti rojstni kraj, toda že so mu zapeteni v novi domovini. Naj še kdo reče: "Tega lista nemaram, je preveč čez farje." Jaz pa rečem, da vsak je in mora biti plačan za svoje delo; tako tudi ti ptiči zaslužijo! Da bi oni posnemali po Kristu, to jim je deveta briga. — Ljudje so nesposobni, ko redijo lenuhe po farovžih; ako pa le imajo tako trdno vero, da jih "guspu" porine v "sv. nebesa" potem naj ga imajo, pač pa naj mu odvzamejo mežnarja, posebno pa kuharico. "Guspu" naj bi vstal zarano vjuro in si skuhal, potem pa očistil cerkev in farovž, pa bi bil all right.

Koliko je trdih delavcev, ki morajo delati za slabo plačo 10 ur pod oblastjo "bossa" in se pečajo; zakaj bi se pa nemogel rimokatoliški lenuh, katerega morajo živeti trdi delavski žulji? —

Janez tega gotovo nebede vpoštevaj, pač pa mu bodem ob priliki napisal še en zanimiv stavek, da bodejo ljudje v Jolietu spoznali, kakšnega dušnega pastirja imajo.

Vso stvar mi je povedala neka gospodična M. An. — še izza časa njegovega "pastirovanja" v So. Chicagu. Morda se Janez še spominja, ako ne, potem mu bodem vzbudil sladke spomine, za kar imam priče in notarsko potrdilo. Potem se pa Janez le najpere, kakor je nekdo pral črnega lika in Janez bo tudi ostal črn kot je ostal črn bik.

Kranjski socialist.

Cleveland, O.

Naprej, vedno naprej do cilja, in to vsi po eni poti. In zakaj tudi ne? To je naloga vseh nas, kakor tudi onih, ki so še za nami in nameravajo postati "Svobodomislenci".

Veliko jih je, ki jim ta nagovor ugaja, je pa še nekaj omahljivih in ne vedo, po kateri poti naj bi se obrnili, katero pot bi si izbrali, ki bi bila boljša ter jih čimprej pripeljala do cilja zaželjene zmage.

Je jih pa še tudi dosti, ki pravijo: "Kaj pa hočemo pot premisliti, po poti po kateri smo hodili toliko let, nam je že znana in uglajena". To je pa ravno narobe. Dosedanja pot, po kateri smo hodili, postaja od dne do dne slabša, bolj strma in sploh brez vsacega pomena in cilja.

Zakaj pa si ne bi vzeli drugo pot, akoravno je tudi na tej še dokaj zaprek, kakor tudi še dovolj deca, da se ugleda? Dan za dnem se gladi in temelj tej poti stoji na trdni podlagi; postala bode enkrat široka cesta nas vseh sopotnikov.

Samo jedno je potreba, in to je ako si podamo roke in si obljubimo zvestobo in pomoč drug drugemu v slučaju potrebe ter da složno korakamo po eni in isti poti, to je po poti svobodomislenski! Samo pod tem pogojem bi bile v kratkem odstranjene vse zapreke in dosežen cilj zmage v korist ubogemu in izmučenemu trpinu, ko je sedaj takorekoč sužen kapitalizma.

Zatorej delavci, organizirajte se in se priklopite "Svobodomislenci napredni stranki" in se tako zavarujte proti slučajnemu napadu vašega najhujšega sovražnika.

Združimo se in korakajmo skupno v boj vsi po eni poti in enega mišljenja, v boj za naše pravice in za zboljšanje naših dosedanjih revnih razmer ter za boljšo bodočnost.

Prepričani bodite, če je to naše geslo, tedaj je zagotovljena zmaga in dosežen cilj. Boj nam ne bo de v sramoto, marveč bomo lahko ponosni na to, kar si bomo pridobili. Pozdrav!

John E. Rebersak.

Fostoria, Tex.

Hallo, tristo medvedov, kaj pa je to! V štev. 33 Glas Svobode čitam odprto pismo župniku Ant. Lesjaku v Št. Jerneju. Oh, ti Lesjaki so si pač povsod jednaki!

Čenjeni čitatelj, kaj ti praviš k temu? Naš "svet Lurd", tam doli na Dolenjskem po zobeh vlačijo; to pač ni prav! — No, jaz sem parkrat ponoči hodil okoli tistega studenca — seveda od mojega "Sweethearta" — toda nisem nikoli videl Marijo. Morebiti se mi je skrila, ko sem k ljubici hodil, na sedaj pa, odkar so tisti kozli v Pletarje prišli in ž njimi menda tudi tista Mica. O, prokleti humbug! Iz tega je jasno razvidno, da tu ni družega, kot prevara čez prevaro. Popred je rekel župnik, da je to sama goljufija, kar tudi je; toda goljufija je bila, ko so ineli kmetje po plotovih nabiralnike; a sedaj pa je rekel župnik "halt", to bi nekaj zame bilo, in prevzel je vodstvo "sv. Lurda".

Da, to ti je častilec "svetih" kronice, za kar mu je g. dr. Slane tudi dosti dal po nosu.

Ali vidiš dragi št. Jernejčan, kako smo srečni ljudje, in naj kdo reče, da ne napredujemo! Dragi brate je li još rabiš višje očala, kot jih je dal gospod dr. Slane

od tega "Lurda" in izkoriščanje ljudstva?!

Sedaj pa še nekaj od te naše kolonije. Ta prva letina je še dosti dobra, ali za nas šele prišlece bo bolj slaba, ker smo prekasno prišli. Sedaj sem slisal, da pridejo v kratkem zopet tri družine iz Colo. in še en par od neke drugod.

Res, kaj pa Rev. Kranjec in Sojare? S temi muzikanterji pa imate res pravi "špas". Baš tako mi naprej pride, kot v starem kraju, ako ni "muzikan špasen" pa je "ohcet" za nič. Tukaj bi tudi Kranjec in Sojar rada nekaj "špasala", kot prava dva "muzikanta", pa jih že noče nihče poslušati. In tako je tudi prav!

Trav tako, le pustite odpadke, naj smrdi, se bo že naveličal. Kaj se neki znani delavci zmerom prepirata in našo stranko sovražita? Mi delavci že vemo, kje nas čelvelj žuli; mene ne spreobrne cel bataljon takih butcev, kot so ti ptiči. Da, to je pravi sistem, ko ga imamo sedaj; za nje je pravi blagoslov, to pripoznavam, ali za nas je pa prgketo slab. Za delavca imajo puške, sablje, policaje in vojaške bume, da nas tepejo in ubijajo. Ali ni tako, vidva reverendisimoviča? Glej Calumet, glej West Virginija, Colorado in druge kraje! Ako ne bomo delavci zboljšali svojih razmer, reverendi jih že ne bodo. In če vidva vesta za boljši izhod, tedaj: ven z njimi! ne pa med delavci lenobo pasti in na račun in stroške ubogega trpina udobno živeti. Marsikaj imam še na sreč, pa se bojim koša.

Vi pa Calumetski možje, fantje, žene in dekleta, trdno se držite, trdno in strite težke verige! Dobite lahko veliko, a izgubiti nimate kaj! Naprej do zmage! Meni so dobro znane Calumetske — ali boljše rečeno — peklenke jame.

John Paulič.

Pittsburg, Pa.

Ni mi ležeče na tem, da bi razkrival vse tukajšnje razmere tičočo se društvenega, narodnega in političnega stališča. Res je lepo število tukajšnjih podpornih, narodnih in svobodomislenskih društev, a obžalovati pa je, da tako mlačno ali pa da še celo ne sledijo svojim temeljnimi ciljem. Mogoče bo kdo vprašal, zakaj da ne in kaj je temu vzrok; ali tudi jaz tega prav ne vem in tudi ne bom tega tu raziskaval. Sicer smo vsi vneti, da se ustanovi to ali ono društvo a kmalu se pokaže par nasprotnikov, ki s par besedami uničijo, kar so preje nekteri s trudom priborili. Tako marsikomu vpadе pogum in nada na močnejše društvene uspehe. To ali ono društvo ima tako slabe voditelje, da se ne more dovesti na višje svojega cilja, drugi pa zopet samo kričijo, da vodijo veliko borbo, medtem ko v resnici tudi oni ne sledijo po poti do dosege pravega principa.

Zatorej je potrebno, da se spodbode člane do resnega mišljenja na društvenem polju. Res je velika borba iz političnega stališča, ki je zanešana preko sinjega morja iz narodno kulturne Evrope, katera je zasajena po receptu politikujočih katoliških duhovnikov; toda tudi le ti politični združbarji ne bodo dosegli svojega zaželenega cilja.

Tukaj v Pittsburghu zborujete sedaj v septembru dve katoliški organizaciji, sestoeči iz samih delavcev, za kar so se tukajšnji rodoljubi veliko prizadeli, da bi jim bila vsaj enkrat čast sprejeti katoliške društvene zastopnike.

Zato tudi jaz posvečam temu par vrstic, da bi se zastopniki in zborovalci dobro zavedali, da imajo svoje lastne in zdrave možnosti, s katerimi morejo misliti in trezno prevdariti, pa ne po receptu politikujočih katoliških duhovnikov, kateri hočejo napolniti svoje žepce z masnimi plačami, tebi delavce pa metati pesek v oči, da ne bodeš videl njih zahrbtnega delovanja in kako iz tebe naravnost norce brijejo, tako da ostaneš sam na cedilu, oni se pa v pest smejejo, ko jim ti živijo vpiješ.

Frank Starman.

Durango, Colo.

Menda še ni bilo dopisa iz naše male naselbine, tedaj dovolite mi malo prostora.

Tukajšnje mesto je v poletnem času prav prijazno; ima precej visoko lego, namreč 6500 čevljev

na morjem ter ga obkrožujejo še višji hribi, kjer se nahajajo raznovrsti rudniki. Mesto šteje do 5000 prebivalcev, vsakovrstne narodnosti, kot Angleži, Nemci, Italijani, veliko Mehikancev, le malo število je nas Slovencev.

V okolici je veliko pravih Amerikancev, ki so potomci rdečih Indijancev. Skozi mesto pelje oskotična Denver & Rio Grande železnica, ki je menda najslabša in najpočasnejša v Zdr. državah. Sedaj v poletnem času vozi še dosti v določenem času, ali pozimi ima večasih kar cel teden zamude, ali pa še več. (!)

V društvenih ozirih nimam kaj veliko poročati. Imamo eno društvo "Zvon" št. 40 spadajoče S. N. P. J. kjer smo skoraj vsi tukajšnji Slovenci zavarovani v slučaju bolezni ali pa smrti. Društvo še dosti dobro in lepo napreduje z malim številom članov. Seveda je še nekaj rojakov, ki niso pri nobenem podpornem društvu in zatorej rojaki pristopajte k podpornim Zvezam in Jednotam, naj si bo ta ali druga, samo da je narodno napredna in svobodomislenska načela. In to radi tega, ko bodo prej ali slej Zveze in Jednote združene v eno veliko organizacijo, ker le v združenju nam je moč zagotovljena. To naj bode srčna želja vsakega zavednega delavca ter naj misli, da sloga jači, nesloga tlači.

Kar se tiče delavskih razmer, tako je še dosti povoljno in brezposelnih nimamo sedaj. Večina jih je zaposlenih v rudotopilnici, kar pa je pravo peklenko žrelo; zlasti sedaj v tej vročini še na prostem, in to za bore \$2.00 do \$2.50 za osemurno delo.

Nekaj nas je tudi premogarjev, ker je par majhnih rorov blizu mesta, a plača je pa tako mala, da človek komaj zasluži za svoje življenske potrebe. Temu pa je vzrok ko o kakki unijski organizaciji ni niti sluha, zato pa nas tudi premogarski baroni poljubno skubejo.

Ne svetujem nikomur za delom sem hoditi, ker bo kmalu zima in ž njo dosti brezposelnih.

Tako, sedaj sem malo opisal naš slovenski živelj in kraj tega južnozapradskega mesta.

Pozdrav vsem čitateljem tega priljubljenega lista Gl. Sv. in zavednem delavcem.

F. E.

Homer City, Pa.

Večkrat sem že nameraval pisati, a vedno sem čakal bolj ugodnega časa. Opisati hočem tukajšnje krajevne razmere.

Tukajšnja okolica je v lepem in zdravem kraju, premogarska naselbina je zelo obširna in mesto Homer je lično a malo mestee. Dela je v tukajšnjim okraju za več sto pridnih rok. Premogovnikov je večje število ter kakor se sliši in vidi, odpirajo v daljavi od 2 do 3 milj še dve premogovni jami, poleg katerih bodo postavili okolo 600 hiš. Železna cesta se dela na več krajih, tako da tri parne lopate kopljejo in nakladajo noč in dan in tudi od nedeljah. — V tukajšnji okolici je delo odprto, a ne daleč od tu pa spada pod unijo. V društvenih zadevah napredujemo bolj počasi. Naše društvo št. 103 spadajoče k S. S. P. Z., se nadja boljšega napredka; kako životari društvo sv. Barbare, spadajoče pod Forest City, Pa. ne vem. V okolici živi okoli 50 Slovencev in bratov Hrvatov; več je drugih Slovanov in Italijanov.

Kakor se vidi, so se začeli naši bratje Hrvati bolj zanimati za naše zveze in jednote in že v precej obilnem številu pristopajo k našim društvam. Želeti je več sloge, ker le v slogi je moč in po reku Karola Lavriča: "Vse za narod, svobodo in napredek." Ako bomo složni, bomo močni in vse težave nam bodo lahko preseljive. Čudno je, kakor se sliši, da je družba "Rocher" in Pittsburgh Coal & Iron povišala na plačilni lestvi za obema kopalnima strojema in tudi naročila 500 novih jamskih vozov, vse z zavoro.

Od strani se čuje, da se ljudstvo organizira za prihodnji april. Več bomo prihodnji poročali. Pripomniti imam, da pri naši družbi "Townsend Coal Co." smo vsi kovači. Vsak zase ostri krampe in svečre; tako tudi jaz na stare dni se učim kovaško obrt. Kadar doživim 100 let, bodem že kak mehanik.

Naročnik Gl. Sv.

GLAS SVOBODE CO.

3622 W. 26. Street, Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvu v, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočam za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo pošto znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

DENAR IN ČAS SI PRIHRANIŠ AKO SE BRIJEŠ Z

Benko Rus & Co. Safety razor-jem

Naši safety razorji so izdelani iz najboljših kovine, imajo lepo obliko, ter se radi svoje popolnosti in trpežnosti odlikujejo od vseh drugih izdelkov te vrste.

Rezila so napravljena iz najboljšega švedskega jekla, katera bodejo v kratkem radi svoje kakovosti svetovno znana.

Mi izdelujemo 3 vrste Safety razorjev, kateri se razlikujejo le v tem, da ena vrsta od druge obstoji iz boljše kovine in finejšega izdelka in sicer:

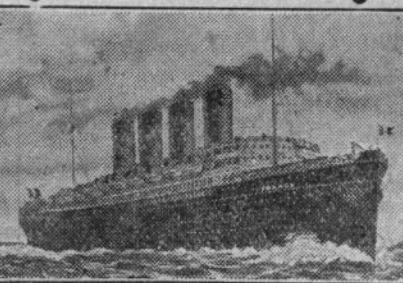
- Št. 1. Močno posrebrnjeno držalo in niklasta glava z 7 rezili v lepi škatulji \$1.00
- Št. 2. Močno posrebrnjeno držalo in pozlačena glava z 13 rezili v finejši škatulji \$2.00
- Št. 3. Fino izdelano z 22 karatnim zlatom preoblečeno držalo in glava, z 25 rezili v elegantni škatulji \$3.00

Vsa naročila se pošiljajo le proti predplačilu, poštne prosto.

BENKO RUS & CO.

11250 Indiana Ave. Chicago, Illinois

Compagnie Générale Transatlantique

Iz New York v Avstrijo čez Havre Basel.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe, snažne postelje, vino in razna mesna jedila.

Pristanišče 57 North River
vznožje 15th St., New York City

HITRI POŠTNI PARNIKI odplujejo vsak sredo ob 9. uri zjutraj

S. S. France (nov dvovijak)
S. S. La Lorraine

S. S. La Provence
S. S. La Savoie

Najboljše udobnosti v III. razredu.

Odplujejo vsako soboto ob 3. pop.

S. S. Rochambeau (nov dvovijak)
S. S. Niagara

S. S. Chicago
S. S. La Touraine

Glavni zastopnik na 19 State St., New York. MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapadu. 139 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

(Prej Centre, sedaj Racine ave.)

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

Solidna slovenska trgovina

V zalogi imam vso zlatnino in srebrnino, kar jo spada v to stroko. Popravilam tudi ure in drugo. V zalogi imam tudi gramofone, slovenske, hrvaške, nemške in angleške plošče. Se priporočam. Za vse pri meni kupljeno blago jamčim.

FRANK ČERNE

6034 St. Clair Ave. CLEVELAND, O.

RAZNO IN DRUGO

KRANJSKO.

Nezgod Dne 18. m. je hotel krovce Kovačič iz Trzšca pri Mokronogu prepletkati streho cerkvenega stolpa v Trebnjem. Ko je prišel zjutraj v stolp, je odprl 12 kilogramov težki opaž v strehi. Opaž mu je zdrknil iz rok in padel na tla. Poč stolpom so stali otroci, med njimi tudi 11-letni Albin Peče iz Rodna, ki je prišel k birmanskemu pouku. Opaž je zadel dečka na glavo in mu prizadejal hudo rano, ki sega do možgan. Dečka so prenesli v stanovanje okroglega zdravnika dr. Watzkeja. Deček najbrže ne bo okrevl. Preiskava bo dognala, če zadene Kovačiča krivda ali ne. Očividci trdijo, da je Kovačič pozval otroke, naj gredo proč od stolpa. Brata ponesrečenega dečka je povozil lansko leto vlak v Ameriki in ga usmrtil.

Požar. Dne 18. m. m. okrog 8. zv. pričel je nenadoma goreti velik kozolec — 14 štantov — last Franceta Pogačarja, na Otočah. Ogenj je hipno požrl ves kozolec, ki je bil poln sena, žita in drugih poljskih pridelkov. Rešiti ni bilo moč. Goče ničesar. Škoda je ogromna, zavarovan ni bil. Ogenj je bil najbrže podtaknjen.

Žaga je zgorela. V sredo 18. m. m. ponoči okrog 11. je nastal ogenj na žagi posestnice Marijane Žvahn. Ribno-Bled hiš. št. 4. Ogenj se je hitro razširil po žagi in objel je tudi poleg stoječe leseno skladišče. Tako žaga kakor tudi ona lesena baraka sta pogoreli do tal. Posestnica ima veliko škodo, okrog 6000 K, a zavarovana je bila za malenkostno svoto 1000 K. Na lice mesta prihiteli požarni brambi z Bleda in Ribnega sta mogli obvarovati le sosedna poslopja in tako ogenj omejiti na gorečem poslopju. Kako je nastal ogenj, ni pojasnjeno.

Strela. Dne 17. m. m. popoldne ob treh je udarila strela v poslopje Janeza Rudolfa, posestnika na Javorniku hiš. št. 6 pri Črnu vrhu nad Idrijo. Domači so sedeli okrog peči; pastir pri oknu. Tega je strela omamila in mu razparala obleko; pravijo, da je hudo ponesrečen. Drugim domačinom se ni zgodilo ničesar žalega razen strahu, ko so gledali v prvem hipu razdejanje po hiši; žvenketanje oken, podobe so popadale raz sten. Hudo žrtev je zahtevala strela v hlevu: pobila je petero goved in dvoje prašičev. Poleg tega pa je bilo poslopje naenkrat v ognju, pogorelo je do tal.

Obesil se je. Čevljarski mojster Anton Kozlevčar, rojen leta 1866 v Št. Vidu se je obesil v svojem stanovanju v Petrušni vasi pri Litiji. Kozlevčar je bil strasten žganjar in je izvršil samomor najbrže v pijanosti.

PRIMORSKO.

Otroka je pustila samega pri ognjišču 39letna Marija Kramar iz Poljubina. Otrok, star 3 in pol leta, je ležal k ognju in postal žrtev ognja. Mater so klicali pred sodnijo v Gorico ter jo obsodili na 5 dni zapore. Polno takih nesreč je na kmetih! Včasih je kriva malomarnost, včasih prevelika zaposlenost kmečkih mater.

Iz vlaka je skočil blizu Podmelca neki 32letni Ivan Poljanič iz Malega Lošinja ter se nevarno poškodoval na glavi, na kolenih in rokah. Tega človeka je aretirala žandarmerija v Grahovem radi javnega nasilstva in ga hotela prepeljati v Gorico v zapore. Ali zapor ni nič prav dišal možu iz Malega Lošinja, zato je sklenil v vlak skočiti skozi okno pa naj se zgodi kar hoče. Skočil je in se pobil. Mogoče je pa ta človek slaboumen.

Nezgod pri zidarskem delu. — Zidar Fr. Kapelan v Gorici je padel pri delu z višine 5 m, zlomil si je roko ter dobil še druge poškodbe po telesu. Nesrečnika so prenesli v bolnišnico.

KOROŠKO.

Vsa vas je pogorela. Dne 18. m. m. ob 8. zjutraj je začelo v Selih pri Celovcu goreti. Ogenj se je hitro širil. V kratkem času je gorelo 22 hiš z gospodarskimi poslopji vred. Ker je manjkalo vode, ni moglo gasilno društvo pomagati. Ko so okoliška društva prišla na pomoč, ni bilo ničesar več, kar bi mogla rešiti. Vse je bilo uničeno. Sedem glav goveje živine je tudi zgorelo. Najbrže je kdo zažgal.

Neznano utopljenko so potegnili iz Drave pri Zaperjah, občina Migarje na Koroškem. Neznanka je bila stara kakih 30 let, dobro oblečena, in sicer v žalni obleki. Pokopali so jo v Zaperjah.

Ustrelil se je v Krivi Vrbi po Vrbskem jezeru hotelir Frank Schuetzenauer. Vzrok so najbrže denarne stiske vsled neugodne letovišne sezone.

Nesreča v gorah. Ponesrečil je v gorah inženir in strokovni učitelj Mittermann iz Beljaka, navdušen in previden turist, in sicer na Seli. Bil je takoj mrtev.

Samomor vojaka. Na vojaških vajah v okolici celovški se je ustrelil z vojaško puško neki pešec 14. kompanije 17. pešpolka. Bil je na mestu mrtev. Ime samomorilca še ni znano in tudi ni še znan vzrok samomora.

Samomor železniške oficijantje. Dne 16. m. m. okolo pol sedmih zvečer se je v Beljaku ustrelila 33letna železniška oficijantinja Anna Wurian. Bila je takoj mrtva. Vzrok samomora ni znan.

Tovarna je pogorela. V Beljaku je pogorela v noči 17. na 18. m. m. papirnica. Goreti je začelo ob dveh zjutraj. Ogenj je uničil popolnoma vse, ostalo je zidovje. Papirnica je last beljaške občine, v najemu jo je imel Raditschnik. Škoda je ogromna, a je krita z zavarovalnino.

Velik požar. Dne 17. m. m. je pri Beljaku pogorelo tukaj popolnoma leseno skladišče trdke H. L. Moritsch. Škoda je okolo 200.000 K, ki je pokrita z zavarovalnino. Ogenj je bil najbrže podtaknjen.

Električna železnica v Celovcu in okolici. Mesto Celovec je dobilo koncesijo za gradnjo in obratovanje ozkotirne male električne železnice za Celovec in okolico. Železnica mora biti najmanj tekom enega leta gotova in izročena prometu.

Železniška nezgoda. Iz Celovca poročajo: Dne 17. m. m. je bilo na glavnem kolodvoru pri premikanju osebnega vlaka južne železnice št. 417 ranjenih 12 oseb.

ŠTAJERSKO.

Oče umoril svojega otroka iz Celja poročajo: Zakonska Mihaela in Marija Peperko v Bogimski gori sta imela 5letno hčerko Marijo, ki je neozdravljivo bolna in mutasta. 11. avgusta je umrl otrok. Naknadno so dognali, da je oče, ki je 8. avgusta zblaznel, umoril svojega otroka. 11. avgusta je Mihael Peperko zadavil hčerko. Prihodnji dan so odpeljali zblaznega moža na opazovalni zavod v Gradec.

Vlak ga je povozil. V petek dne 17. m. m. je povozil tovorni vlak št. 980 telegrafičnega delavca Mihaela Vabiča iz Mariboru na prosti med Laškimi in Rimskimi topicami. Levi cilindar stroja ga je butil v glavo in mu je zdrobil. Iz Celja došli železniški zdravnik dr. Premšek je konstatiral le še smrt.

RAZNO.

Letošnji vinski pridelek. Prof. Karol Portele, generalni ravnatelj vinorejstva v ministerstvu, objavlja od časa do časa po dobljenih podatkih številke, ki kažejo, kak bo letošnji vinski pridelek. Zadnje objavljene številke se nanašajo na stanje vinogradov koncem meseca julija. V Istri je kazal vinski pridelek v tem času na okoli 460.420 hl, na Tržaškem na 10.300 hl, na Goriško-Gradiškanskem na 600.000 hl, Dalmaciji na 1.200.000 hl, na Tirolskem 1.100.000 hl, na Spodnji Avstriji na 737.000 hl, na Štajerskem na 478.000 hl, na Koroškem na 70 hl, na Kranjskem 160.000 hl, na Predaleškem 500, na Češkem 8000, na Moravskem 74.000. — Skupno torej okoli 7.778.000 hl, lani je bilo vinskega pridelka v teh deželah 3.969.873 hl; torej letos za 800.000 hl več od lani. Kakor rečeno, tako je kazalo koncem meseca julija. Tačas pa je prišla že toča ter napravila škodo. Vsekakor pa bo letošnji vinski pridelek mnogo izdatnejši od lanskega.

Rezervisti se vračajo z južne meje. Povsodi na postajah, kjer se ustavijo, jim pridejo naproti, kjer so, vojaki, vojaška godba, drugodi veterani, povsodi je polno občinstva, zadovoljnega, da je konec trpljenja vojakov ob meji.

Tuji podaniki italijanske narodnosti morajo zapustiti svoje službe pri tržaškem magistratu. Namestništvo je doposlalo magistratnemu predsedništvu dekret, ki ukazuje, da mora magistrat odpustiti vse uradnike in druge uslužbenice, ki niso avstrijski podaniki. Uradnike, ki so bili sprejeti v službo proti pogodbi, je glasom dekreta odpustiti po preteku pogodbe; druge uslužbenice pa v smislu določeb trgovskega zakona, to je proti šesttedenski odpovedi pred potekom četrtletja.

Letošnji manevri in odpust vojakov. Cesar je odredil z odločbo z dne 16. m. m., da odpadejo vsi napovedani manevri razun manevrov na južnem Češkem in razun vaj v 3. in 5. armadnem zboru. — Vsi k odpadlim manevrom vpoklicani rezervisti se takoj odpuste. Istočasno je odredilo vojno ministrstvo, da se odpusti vse število tretjega letnika in sicer 28. m. m., razen moštva onih korov, kjer bodo še večje vaje. Od moštva iz leta 1910, katerega prezenčno stanje je 80.000, je odšlo 28. m. m. približno 60.000 mož.

Zaradi kolere odpovedani manevri. Manevri 13. zbora so odpovedani. Preiskava Save je dognala, da je njena voda okužena z bacili kolere. Oblasti komitata Šyrmija poročajo, da je v štirih krajih kolera. Predpretečni tedni so dognali zopet šest novih slučajev kolere. Kolero so zanesli najbrže srbski tihotapci čez mejo.

Ponesrečeni vojaki. V južno tirolskih Dolomitih se je pripetila nesreča, ki so jo hoteli vojaške oblasti zamolčati in se tudi zdaj ne ve, o njej nič drugega kakor to, kar je pravil neki podlovec tirolskih deželnih strelec. Ponesrečila je neka patrolja, obstoječa iz podčastnika in dveh mož na Cimone della Tolla, ker je bila pretrujena, da bi si bila sekala stopnice v led, pa se je kljub nevarnosti rajša sede zdržala proti dolini, pri tem pa se strmoglavila v globočino, kjer so se vsi trije ubili. "Fremdenblatt", ki poroča o tej nesreči, pravi, da se je zgodila "pred par dnevi".

Svinjar v črni suknji. Okrajnemu sodišču v Kremisu so te dni izročili 35letnega duhovnika Niedermeierja. Aretirali so ga vsled ovadbe očeta, čigar hčerko je oskrnil namestnik božji. 12letno dekle je poklical Niedermeier 2. avgusta v svoje stanovanje in jo posilil. 14. avgusta jo je zopet zvabil k sebi s pretvezo, da ji hoče plačati delo, ki ga je bila izvršila zanj. Mati, ki seveda ni slutila nič hudega, je poslala hčerko k duhovniku in ta je takoj hotel zadostiti svojemu pohotnemu željenju. K sreči je bil pozabil zakleniti vrata in otrok je še pravočasno utekel. Klical je za dekletom, da naj nikomur ničesar ne pripoveduje, ker to bi bil smrtni greh. Ko je mati izpraševala doma otroka, kje da je dobila denar, se je dekletce pričelo jokati in polagoma povedalo vse, kaj da je počel svinjar z njo. Oče, delavec, je šel takoj na policijo in sedaj se je izvedelo, da je far oskrnjeval tudi še druge otroke.

Suspendiran governor Sulzer namerava tožiti.

Albany, N. Y. — Nova poteza Sulzerja je, da misli nekatere legislaturne člane, Tammany-ljudi, tožiti zaradi zločinske zarote.

To je posledek posvetovanja prijateljev Sulzerja, na kojim ospreddju stoji sodnik J. Arnold.

Poslednjih deset dni so bili vposljeni advokati s tem, da so nabirali dokazila za obstoječo zaroto. Dosedanje poizvedbe so baje tako tehtne, da jih bodo izročili okrožnem pravdniku Whitmanu iz New Yorka ter zahtevali, da vso zadevo veliki poroti v svrhu nadaljnjega postopanja, izroči.

Glynnovi pristaši trdijo, da je ta nova nakana Sulzerja brez vsake vrednosti.

Dobra šala.

Washington, D. C. — Carinski uradniki so zaplenili iz Californije sem poslani sod z naznačeno vsebino groznega soka, ki je namenjen državnemu tajniku Bryan. Ko so carinarji preiskavali "grozdn sok" se je pokazalo, da je tekočina pristen in fini kalifornijski — Brandy. Vsebinska je bila napak označena radi tega, ko Bryan rad slovi kot "prijatelj groznega soka".

Če hočete zgubiti prijatelja posodite mu denar! Kedar prosi, zlata usta nosi, Kedar vrača, hrbet obrača!

Takih dobrih prijateljev je jako malo. Ako se hočete izogniti neprilicam zaradi posojila denarja takim na-pačnim prijateljem in če ne marate zgubiti svojega denarja tedaj naložite svoj denar obrestonosno na varno banko. Če to storite se Vam ni treba bati, da bi vam ga tatovi ukradli ali ga pa ogenj vničil. Vloge prijemamo od \$1.00 naprej. Iz malega raste veliko. Isto tako vljudno Vam postrežemo kedar prinesete samo en dolar, kot če bi prinesli več. Od vlog plačamo 3% obresti na leto. Obresti so plačljive vsakega pol leta. — Pričnite hraniti še danes.

Ameriška Državna Banka

1825—1837 Blue Island ave., Vogel Loomis St., Chicago, Ill.

HRANITELJICA VLADNIH POŠTNIH VLOŽKOV.

GLAVNICA IN VLOGE \$1.850.000.00

JAN KAREL, predsednik,

J. F. ŠTEPINA, blagajnik.

Uradne ure so od 8.30 popoldne, do 5.30 popoldne, ob sobotah do 9 ure zvečer, ob nedeljah pa od 9 popoldne do 12 ure popoldan.

Denar pošiljamo v Evropo po veliko nižjih cenah kot pa pošta. Govorimo vse slovanske jezike.

Pošiljamo denar v Domovino

Kaspar State Bank

1900 Blue Island ave.

CHICAGO, ILL.

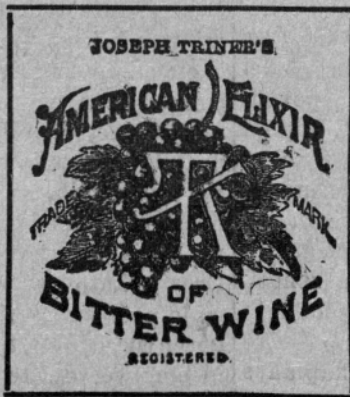
Nered v Prebavi

Da se ohranimo v dobrem zdravju, ne smemo dovoliti nobenega nereda v naši prebavi, ker to je vedno znak kake bolezni, ki zadene celo telo ali pa samo nekatere organe. Brez pravilnega vživanja in pravilne prebave, ni življenja. In ravno radi tega je potrebno in jako važno, da imamo pri rokah kako zdravilo, katero bo v slučaju nereda v prebavi dalo takojšnjo pomoč. V takih slučajih lahko vsakemu priporočamo dobro znano, zanesljivo in hitro delujoče

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino.

To izvrstno zdravilo bo izčistilo prebavni sistem popolnoma, ne da bi povzročilo kako grizavico ali druge težkoče; isto bo povečalo apetit, dalo moč črevam in odstranilo zaprtje in vse težkoče združene s tem. To vino naj bi se rabilo kadarkoli se slabo počutite.

Imejte to Zdravilo vedno v hiši in

ga rabite za ZAPRTJE, GLAVOBOL, BOLEČINE V DROBU, SLABOST, NERVOZNOST, SLABO PREBAVO, ZGUBO APETITA, ZLATENCE, SLABOSTI PO OBEDU.

Nikar ne odlašajte radi tega, ker si morda mislite, da bo ta stvar sama od sebe odšla. Ako se pravilno ne zdravite, bodo ti neredi vedno oslabei organe. — Najboljše zdravilo v vsih takih slučajih je

TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO.

V LEKARNAH.

NE SPREJEMAJTE PONAREDKOV.

JOS. TRINER

Vvazevalec in Izvazevalec.

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

ALI NAJ BO VERA IN BOG PRISTRANSKA STVAR?!

Priredil S. Zabric.

Mi socialisti pravimo, da je vera pristranska stvar vsakega človeka, toraj najintimnejša zadeva posameznika; da se pa ognem izjemam, navedem nekoliko vprašanj — Kranjcu in Sojarju v rešitev:

1. Ali je bog vesel, da se mu daruje kri ljudi in njih otrok; kri volov, jagnjet in golobov?
2. Ali je bil bog zadovoljen s krvjo svojega sina?
3. Ali res bog sliši in usliši molitve, odpušča grehe in reši duše pravovernih?
4. Obstoji li sploh kakšno tako bitje, kakor ima biti bog?
5. Ali nas je res ustvaril en sam bog?
6. Ali je bog res vse vstvaril?
7. Kakšen bog mora biti, da vstvari zločince, blazne in idiote?
8. Kakšen bog mora biti, ki vzame nedolžno, v vojskah prelito kri?
9. Kakšen bog mora biti, ki vzdržuje stoletja suženstvo in zagovarja tiste, ki mesarijo z bičem in kolom hrbet in glave revnemu delavcu?
10. Kakšen bog je, ki jemlje otroke od materinih prsi, za uničenje in razgnane rodbe? — Kakšen bog mora biti, ki pusti, da uničujejo zločinski in okrutni ljudje, mirne in poštene; da tirani prelivajo kri mirnih in stradalnih?
11. Kakšen je bog, da dovoli svoje prijatelje sežigati od svojih sovražnikov?
12. Ali je bogu sladko suženstvo?
13. So li vseč bogu viharji, potresi, kuga, lakota itd.?
14. Ali so bogu vseč divje zveri, ki žrejo ljudi?
15. Ali je bogu vseč, da živi življenje od življenja?
16. Ali je bogu vseč, da drvi čez skale nedolžna človeška kri?
17. Ali je bogu vseč, kadar vidi, da so poljski pridečki uničeni; uničene vasi vsled viharja; in po krito polje z razmravljanimi tesli očetov, mater in otrok?
18. Ali dokažete njegovo usmiljenost in dobrotljivost s tem, ker je pustil da so se zemeljske plasti vsule na izstradane in izdelane otroke?
19. Ali mu dokažemo ljubezen s tem, ker je spustil svoje otroke v premogokop, kjer se je po par trenutkih izvršila eksplozija? Ali ker pošilja vulkanske izbruhe, povodenj in ogenj?
20. Ali je res bog ustvaril ljudi neenake?
21. Ali je res bog postavil plemena, ki se razlikujejo po razumu, postavi in barvi?
22. Kedo naj ima prednost sedaj, da se mu zahvali. — Višji da niso nižji; — nižji da niso višji ali pa, da so višji kod živali?
23. Kakšen je toraj bog, da je pustil, da so si višja plemena podvrkla nižja, da jih zatirajo, preganjajo in morijo?
24. Ali je bogu v zabavo mu ka in trpljenje nižje vrste ljudi; polja pokrita z ubitimi trupli; krvaveči hrbti zaslužjenih; matere, kadar jim poka srce, ko jim ugrabiho sovražniki otroke itd.?
25. Ali so bogu vseč ječe, ker so izdihali poštini in plemeniti ljudje svoje duše? So mu vseč višlice, ki so od nedolžne krvi okropljene?
26. Ali je bog zadovoljen, ko gleda brezupne sužnje ali po mnemju bogoslovcev nižje plemu z ranjenimi in razbitimi telesi? V ognju se zvijaajo mučenički; na nalezalnicah vzdihujejo ljudje, ki so jim s kleščami trgali meso iz teles; bičana in krvaveča telesa pravičniki; iztaknjene oči onih, ki so ljubili resnico; onečaste, onesrečene zbite in jokajoče žene; razmesarjeni obrazi nedolžnih otrok? Vrskanje podlih neznačajnežev, tiranske vlade zlobnih; krve ki jih je nosila okrutnost in sijajno oblečeni hipokrati s sklenjenimi krvavimi rokami, ki so z daritvijo nedolžne krvi pregnali svobodo iz sveta!
27. Zakaj cerkev uči suženske lastnosti. — Pokorščino, udanost, samozatajevanje, odpuščenje itd. namesto: samozaupanje, neodvisnost, močatost, pogum in samozabrambo?

28. Ali je vera iluzija, strah ali realnost?

29. Ali bi bile države brez vere na slabšem. Ali bi morale biti na slabšem če bi imele drugo vero nego krščansko — ali sploh nobene?

30. Ali bi bili krvoločneži usmiljenjši, ako bi živeli na južnih morskih otokih?

31. Ali bi bili mi neumnejši, ako bi zavrgli sveto trojico in častili klobaso, zelje in makarone?

32. Ali napravi vera, življenje polno ljubezni in ne sovraži veselja in dela?

33. Ali je vera napravila človeka milosrčnega?

34. Ali vera prinaša človeku svobodo, pravost, pridnost in poštenost?

35. So li kristjanje bolj poštini, zmirlnejši in pravnejši kakor divjaki?

36. Ali se mora uplaviti z molitvijo na prirodo in njene lastnosti?

37. Ali moramo odvrniti povodenj in viharje, ako se klanjamo in žrtvujemo?

38. Ali je že kedo obogatil s klečanjem?

39. Ali je vsak pošten, ki daje vboğaime?

Sojar, Kranjec in Co. Ako vaš bog vslihuje, kaznuje in plačuje, ljubi pohvalo in prilizovanje, sovraži svobodomiselece in socialiste, ter druge brezverce, bode tudi vam pomagal, da odgovorite na gori navedena vprašanja.

Apelujem na vas, da odgovorite z dejstvi ne pa s teorijo!

NEVARNOSTI SPOVEDNICE.

Don Juan v katoliški spovednici.

Pred kratkim se je vršila pred nemško poroto v Muehlheimu zanimiva obravnava, ki je jasno pokazala, kako nevarna je spovednica za žene in za mlada dekleta, ki so vneta za tajnostno šepetanje v temnem kotu cerkve, pod plaščem spovedne molčečnosti, z upanja v mladega, čednega kaplana in odkrite besede vseh najskrivnejših skrivnosti, katere se sramuje povedati dekle materi in žena možu. Pri ti obravnavi se je pokazalo namreč, da kaplan Sassen v Muehlheimu, ki se po pravici lahko imenuje Don Juan v talarju in ki je obenem častni član katoliške zveze dijakov v Muehlheimu, ni zlorabil spovednice samo za to, da je pod pretvezo izpraševanja vesti imel z nedolžnimi dekleti svinjarske pogovore, marveč, da je tudi več nedolžnih deklet pokvaril in zlorabil. Tudi je zapeljal več žen k zakonolomstvu. In to početje je bilo višjim cerkvenim oblastim vsled raznih pritožb popolnoma dobro znano. Kljub temu niso cerkvene oblasti kaplana samo zagovarjale, marveč so ga naravnost ščitile. Kaplanovo početje in njegova zloraba spovednice in spovedne molčečnosti, so prišle na dan na sledeči način. Kaplan Sassen je zapeljal in zlorabil neko mlado deklico. To občevanje v spovednici in na kaplanovem stanovanju je imelo za posledico, da je dekletce zanosilo. Kaplan je skušal odpraviti plod in ko se mu to ni posrečilo, jo je pustil v popolni bedi, zavrženo od staršev in svojcev. Knezoškofski ordinarijat kaplana kljub temu ni kaznoval, niti ovadil. Prijela pa je kaplana "Niederheimische Arbeiterzeitung", ki mu je očitala med drugim sledeče: 1. Kaplan je zlorabil spovednico za nečista dejanja. 2. Kaplan je intimno ljubavno občeval z ženskami, prostimi in z oženjenimi. 3. Kaplan je dal nekemu dekletu, ki je vsled ljubavnega intimnega občevanja z njim zanosilo, sredstva za odpravo plodu in je nato zapustil zapeljano dekle v popolni bedi in 4. je kaplan s svojimi dejanji onečastil cerkev, katolicizem in krščanstvo. — Na to obtožbo kaplan ni tožil, pač pa se je oglasilo klerikalno glasilo in je očitalo zgoraj omenjenemu listu, da je vse to podlo natolecevanje najnižje vrste. "Niederheimische Arbeiterzeitung" je tožila vsled tega urednika klerikalnega lista. Obravnava je dognala, da so bile vse trditve glede kaplana resnične in sodišče je obsodilo urednika klerikalnega lista na 30 mark globe in v povračilo stroškov. Pri obravnavi je kaplan, konfrontiran z raznimi pričami,

sam pripoznal, da je pregovoril v spovednici več nedolžnih deklic, da so ga obiskale na njegovem stanovanju. Pripoznal je, da se mu je dotično dekle, ki je zanosilo, silno branilo, češ, da se boji. On pa jo je potolažil s tem, da ji je obljubil, da ji da v slučaju, če postane nosna, potrebna sredstva za odpravo plodu. Pokazal ji je tudi neko stekleničico in rekel, da ima v tej sklenici tako sredstvo. Nato se mu je dekle po hudem odporu vdalo. Ko mu je dekle povedalo, da je nosno, jo je kaplan silno ozmerjal in jo je sirovo napodil in jo prepustil bedi. Dalje je pripoznal kaplan, da so izvedele cerkvene oblasti za njegovo početje, še predno je izšel dotični članek v listih. Cerkev mu ni zakrivila lasu, on še vedno nastopa med ljudmi kot dušni pastir, bere mašo in je še vedno častni član zveze katoliških dijakov, katera zveza kaznuje spolno občevanje izven zakona z izključitvijo. Priznal pa je kaplan tudi, da je zapeljal in zlorabil tudi več zakonskih žen, za katerih imena ga pa niso vprašali. — S tem je obsodil kaplan sebe, urednika klerikalnega lista, duhovništvo in cerkev in jasno dokazal, kako nevarna je lahko spovednica za dekleta in žene v splošnem, posebno pa še, če pride v njo mož, ki spada vse drugam, kot v cerkev."

NOVE VRSTE SLEPARIJE PRI "NOVEM LURDU".

Č. g. št. jernejški župnik naj se nikar preveč ne razburja, če mu zopet priznamo, da se prav dobro razume, kako treba molžno kravo molziti, da se dobi več mleka od nje. Ni mu dovolj, da je nad studentem v rakovniški gošči, napravil veliko kapelo in pustil studentec obokati in že vse pripraviti, da se nad kapelo v doglednem času dvigne še ponosna nova lurska cerkev. Ampak zdaj za to božjo pot, ki jo je v znanem svojem pisnu še pred leti sam obsodil za navadno sleparijo, tako vneti g. župnik je preskrbel tudi, da bodo romarji tudi kaj imeli od tega, ko župnik kravo (pravzaprav zlato tele) molze. V prvem času so se romarji zadovoljili, da jim je nekakšen mežnar v kapeli bral litanije in vganjal svoj hokus-pokus nad studentem in da so poleg kaple kupovali razne odpustke v spomin na "Novi Lurd". Ti odpustki, obstoječi iz razglednic iz "Novega Lurda", raznih svetinj, slovenskih trobojnic in pisemskega papirja, na katerem se dva golobčka kljunčkata (kar gotovo spada na tako slovečo božjo pot), se izpočetka niso "žegnali". Župnik se je zanašal, da mu škof, ko se sam prepriča, kakšni čudeži se gode na tej novi božji poti, dovoli, da se kar v kapeli tudi mašuje in opravlja drugo cerkveno opravilo. Pri tej priliki se ob enem tudi blagoslovljajo "odpustki", spomini na "Novi Lurd". — Tej goreči župnikovi želji pa Prevzvišeni ni mogel vstreti. Ne ker bi Prevzvišeni ne bil še sam prepričan o čudodelnem "Novem Lurdu", ne, ampak ker so ga patri frančiškani na Brezjah prosili, naj tega nikar še ne dovoli, vsaj toliko časa še ne, dokler ne bodo imeli pokrit ves dolg, kar ga je povzročilo povečanje božje poti na Brezjak. Kajti, tako so dejali patri frančiškani, ako se št. jernejškemu župniku, ki jim je s svojim Lurdom napravil že tako dovolj škode, dovoli še duhovno opravilo v kapeli, izostane največji del dolenskih, pa tudi drugih romarjev, ki jih bo bolj vlekla nova božja pot, kot pa ta stara na Brezje. Zato naj se s tem raje še malo počaka. Prevzvišeni je že kot gorenjski rojak tej želji vstregel in ker ve, da tega ne stori zastoj. Zato je ob priliki birne v Št. Jerneju župnikovo prošnjo za enkrat še odklonil. Pač pa mu je dovolil nad kapelo obesiti novi zvon, ki ga je Prevzvišeni sam posvetil. In da župnika še bolj potolaži, mu je dal tudi dovoljenje, da doma v farni cerkvi blagoslovi vse odpustke in spomine iz "Novega Lurda" (tudi golobčke, ki se kljunčkajo). Župnik to dovoljenje izrablja na ta način, da mežnarju pri "Novem Lurdu" naroča, naj romarjem večkrat oznani, da naj vse na lici mesta kupljene odpustke nesejo "žeg-

nat" v farno cerkev v Št. Jernej. In sicer se tu "žegen" deli ob 11. dopoldne in ob 2. popoldne, po potrebi tudi — zvečer. Ker je samo Kristus zastoj delil blagoslove, župniku ni zameriti, da se ne brani, če se mu romarji za "žegne" primerno zahvalijo. Kupčija torej cvete kar na dveh krajih. In to seveda ni "čisto navadna sleparija". Dobro kupčijo delajo zdaj tudi s steklenicami v katerih romarji raznašajo "čudodelno lursko vodo" domov. Steklenice se prodajajo po 20 v. Torej tudi to ni prenapačna kupčija.

"Sl. N."

!!!!!!ČE ŠE NISTE!!!!!! pošljite naročnino!

Naznanilo.

Slavnemu slovenskemu občinstvu, kakor tudi Slovencem, ki so od mene kupili farne v Crivitzu ali pa ki mislijo farne kupiti od mene naznanjam, da sem se odločil postaviti na trg

Več tisoč akrov rodovitne zemlje

v bližini prijaznega in cvetočega mesteca

CRIVITZ, Marinette Co., Wis.

kjer je letos in lansko leto kupilo farne veliko število Slovencev in kjer jih je že veliko naseljenih in se prav dobro počutijo kot začetniki na svoji lastni grudi.

Ob enem naznanjam, da sem izročil glavno zastopništvo med Slovenci in Hrvati, Vašima rojakama

SCUBIC & MANTEL

katera bodeta od sedaj naprej na razpolago vsakemu rojaku, jim pokazala svet in zemljo in tudi v vseh ozirih pošteno postregla

Za nadaljnje informacije, pojasnila in tudi knjižico, ki popiše farne v Crivitzu, pišite na sledeči naslov:

Skubic and Mantel,

133 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILL.

THEO KERSTEN, lastnik

Cena akru je od \$10 do \$30.00.

50.000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste izgubili nado in ako vam priseda zabadačev denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite doljeni odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi tako pošlite.

Ime

Pošta

Država

Feeling "Fit" Every Day

Napadi influence, kašlja ali bolečin v zlezah vsled velikega dela izginejo, če bodele imeli vedno

Dr. Richterjev PAIN-EXPPELLER

v svoji hiši in če ga bodele rabili po predpisih. 25c. in 50c. steklenice v lekarnah. Čuvajte se ponaredb.

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York

Dr. Richterjeve Congo Pilule olajšajo.

(25c. ali 50c.)

Dajte izdelati svoje tiskovine pri

"SPRAVEDLNOST"

1825 Loomis St. Telefon Canal 1015

Cene zmerne — Delo solidno

"SPRAVEDLNOST" EDINI ČEŠKI UNILSKI DNEVNIK STANE 10c. NA TEDEN.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvorite gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Pozor Slovenski Gostilničarji:

Moja trdka je prva slovenska in edina te vrste v Ameriki, ki importira žganje naravnost iz Kranjskega. Poskusite enkrat en 22 steklenic in sicer: brinjevec, tropinovec, slivovec in grenkovo. Jamčin, da boste zadovoljni. Dokaz temu je, da nisem v osmih letih še nobenega odjemalca zgubil. Prodajam po ceni oda samo na debelo.

A. Horvat, Joliet, Ill.

J. F. HALLER GOSTILNA

prve vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domač in importirani likerji. Tel. Canal 8006.

2103 Blue Island Av. cor. 21.St

Glas Svobode stane \$2.00 na leto.

V ZALOGI IMAMO

veliko izbrano importiranih slovenskih grafofonov. Dalje ure, verižice in vseh vrst zlatino in srebrnino.

A. J. TERBOVEC & CO.

Box 25, Denver, Colo.